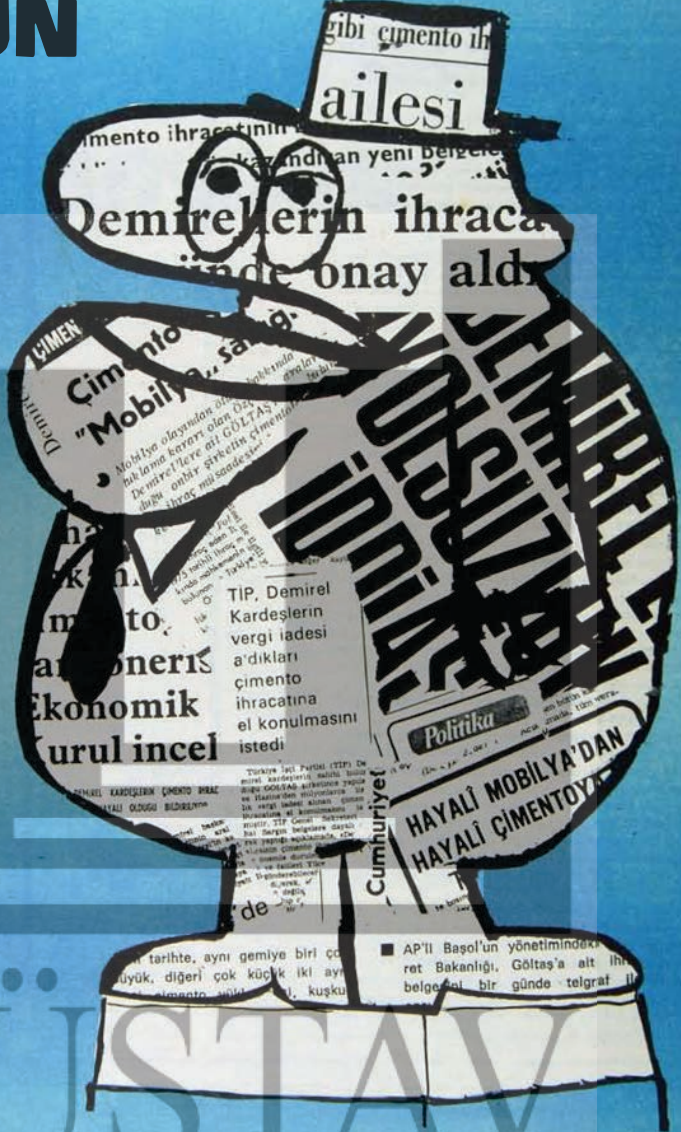

CİNAYET ÇARŞISINDA SOYGUN

YÜRÜYÜŞ'ÜN BİR YILI

BASINDAN

Yüce Divan yolu

Adil Özkel

TİP'in ortaya attığı çimento sorunu gün geçtikçe dolup budaklanıyor.

Bugüne kadar görünen, İgin Demirel ailesiyle ilgili kısmının giderek mobil ya konusundaki macraya döküldüğü... İhraç iznileri, bir kısmı henüz ortaya dökülmemiş gümrük çıkış belgeleri ve yurt dışında eski davalar çalıştırıldığı şirketlerle olan ilişkiler...

Çimento konusunun, Başbakanın ticaret işlerinde olağan-üstü baskılar gösteren ailesi yönünden, ne ölçüde mobil ya konusuna yaklaşılabileceğini ve bunu ne ölçüde aşacağını peşpeşe sıralanan belgelerin zaman içindeki ve adalet bürokrasi de-ğerlendirilmesi gösterecek.

Ancak jüriden belli olan apaçık bir gerçek var. Çimentolar ister bir hayali şirkete satılmış gibi gösterilip çıkışı yapılmayarak yurt içinde karaborsaya sürülmüş olsun, istene de olağan biçimde ihraç edilmiş bulunsun, Başbakan Demirel ve bakanlarının alayda iftina etmelerini ve haklarında yüce divan öncesi soruşturma yapılmaması gerektiğini bir durum vardır.

Neden vardır?

Çünkü Demirel ve hükümeti, 16 Eylül 1975 tarihli bir kararname ile altına imzasını basarak, aslında Türkiye'de darlığı çekilen, karaborsaya düşmüş bulunan çimento ihracını kolaylaştırılmışlar, bunun için ödenecek vergi tadisi miktarını arttırmışlardır.

Şimdi Atilla Özçelik'in, Vaduz'daki hayali şirketmiş, faaliyetli filanmış, aslında hepisi önemli bir araştırma konusu, her birisi milyonluk yazılılık ihtimalinin ipuçları olan bu notaların bir kenara bırakıp, soruna sadece hükümetin sorumluluğu açısından bakalım:

Üretim darlığı yüzünden yurt içinde sıkıntısı duyulan, karaborsaya düşen bir malın ihracını teşvik etmenin nedeni nedir?

Sayın Başbakan veya hükümeti bir ilişkiyi, bu işlemin gereklerini, böyle enine boyuna inandırıcı bir şekilde açıklayabilirler mi acaba? Çimento ihraç edilmiş veya edilmemiş, yurt dışındaki şirketlerin hepisi veya bir kısmı hayalliymiş veya değilmiş, bunların hiçbirinin önemi yoktur. Basının yapılabileceklerinin, bazı bankaların bünyelerinde başlayan süreçlerin vereceği sonuç ne olursa olsun, 16 Eylül kararname ile imzalayan başbakanın ve bakanların sorumluluğu zerrece azalmaz, sadece artar.

"Kardeşlerimizden, yeğenlerimizden bana ne; ben elimden geçen milyacların hesabını veririm, ben böyle işleri düzeltiyorum" diye yurtdışı'dan gelen Sayın Demirel, milyonları bırakıp çimento kararnamesinin altına attığı imzaların hesabını vermeliydi önce.

Çimento konusunda ortada geçen şirketlerin bağlıları, kardeşleri, eski arkadaşlarına ait almasıydı bile, Sayın Başbakan yine yüzde yüz sorumlu olurdu 16 Eylül kararname sine altına attığı imzadan.

Türkiye'de karaborsayı çöken bir mall, üzerine hazineden prim vererek yurt dışına sattırma kalkışmak yazılılık iddialarını umunmamak, bunlara ilgili Meclis soruşturmalardan kurtulmaktan gerçekten usta olan Demirel bakımından bile, altından kaydır.

Devletin gücü, devletin itibarı, devletin çıkarları diye nutuklar atmak kolaydır ama sadece ekonominin kurallarına değil, mantık kurallarına da aykırı düşen çimento kararnamesinin hesabını vermek biraz zor olur, herhalde.

Okuydukları sorumluğun apaçık ortada olmasına rağmen, herhalde demek gereğini duyuyunuz, çünkü, seçim meydanlarının doğrusu ve öhlük kampanyaları MSP, anahtarını sadece yazılılık soruşturmasını, kilitlemektedir kullanıyor.

ÇİMENTONUN
ROMANI YASAK
SOYGUNU
SERBESTİR!

«ŞİMDİKİ DEMİREL'LER HARİKA...»

Türkiye harika bir ülke oldu. Belki her zaman aynı özellikli vardı da, sayın Demirel'ler kadar klime bu harikaliği gerek siyasette gerek ticarete böyleline vurgu yapıp kullanmadı.

Şu son çimento olayına insan nereden bakacağını gösteriyor; böyleline başarılı bir ticaret ve böyleline becerikli şekli ile yürütülmüş ki, ancak Demirel biraderlere yakışıyor. Şimdi düşünelim bir kez: Bunun Türkiye Yahya Demirel'in ticari dehasına hayran kalmış, başarılı iş serüvenlerini izlemiş, kendisini tanıyıp yaptıklarını bizzat Maliye Bakanına savundurmakta üsteliğini görmüşken, bir denbire göğsünde bırakıvermişlerdir Yahya Demirel. Onun kadar başarılı iş ilişkileri çikmiştir ortaya. Ama bu Demirel'in kim ağabisiymiştir? Kim olacak, başka Demirel'ler... Babası ve amcası.

Fakat, Demirel Biraderler Yahya'dan önemli bir ticari başarı göstermiştir. Kendi ticaretleri, kardeşleri Başbakan Demirel'in inazıyla hazırlanıp yürürlüğe giren bir "kararnameyle" denk düştürmüştür...

16 Eylül 1975'te bir masum kararname çıkarmıştır Meclis, otlakçı ve faizli illiktedir. Kararname, çimento ihraçında devletin ihraççıya ödediği "vergi tadisini", tek ve özel bir istisna hükmü getirerek, tam başkalarıyla eşleştirmiştir... Tabii çimento ihraççıları da, bu orada Demirel biraderlerin "GÖLTA"şirketi de çok sevinmiştir bu işe.

Küçük büyüğü örnek alır denir ya, bu ticaret içinde Yahya'nın halkını tanımak lazım, büyükler küçükü örnek almıştır:

Önce, ihraçat için "ithalâtçı" aranırken, hemen Yahya Demirel'in başarılı uygulamalarını bakıvermişlerdir. Yahya Demirel klime yapmıştır. İhraçatını Uechterstein'deki MOPAR "kuruluşuna". MOPAR adına kim imzalamıştır mobil ya kontratını? Kirker Ardan Şellefyan. Yani, Türkiye'den devlete milyonlarca takip kaçan "Migridiç Şellefyan"ın "işleri"ne yardımcı olan ağulu. Peki, kimdir bu MOPAR'ın sahibi gözükten yetkili ve sorumlu: bu tür "ihraçat" fazlasıyla ehliyetli olan Peter Rüter.

Baba ve amca Demirel, Yahya'dan ağabisi kalır mı hiç. Hemen "Demirel-Şellefyan-Rüter-Özçelik" isimleri olan yarı getirilen ilişkiler kuruluvermiş: 30.7.1975 tarihli, 1444 sayılı ve 150 gün süreli Tescil-İlân belgesiyle, "GÖLTA"şirketi Uechterstein'deki "SOLECALDO"ya çimento ihraçatı düzenlenmiştir. Ve tabii, Yahya Demirel'in iş ve mobilya ilişkilerinde başarılı sınav veren Şellefyan-Rüter ikilisi alayından, ancak köşeti üzerinde mevcut bulunan "SOLECALDO"nun Rüter'e ait olmasına, daha doğrusu ait gözüküp muhtemelen becerikli iş adamı Şellefyan'a ait olmasına dikkat edilmiş.

Rustan'ın bu kadarı da olmaz, denmesin. İş sadece bir hükümet kararnamesine konularıyla özel çimento hükümeti, Uechterstein'deki mobil ya ithalâtçısı ile çimento ithalâtçısının eş olmasıyla, Demirel, Şellefyan, Rüter isimleri'nin bir araya gelmesiyle bitiyor. Mobil ya ile kim başarıyla taşıymıştır? Atilla Özçelik. Hanı "hayali" mal taşıdığı ve yazılılık yaptığı iddiasıyla hakkında Ereğli Mahkemesi'nin giyibiti tutuklama karar aldığı, ancak yurtdışı'da bulunup şu anda konun kaçağı durumunda olan becerikli iş adamımız, Yahya Demirel, Özçelik'in hizmetinden çok memnun kalmış olacak ki, baba ve amca Demirel'ler hemen Özçelik'in "DELTA" nakliyat şirketine buldurmüşler, "DELTA", 27/7/1974 tarihinde Yahya'nın mobil ya ile ilgili "Karadeniz Ereğli"nden İtalya'ya naklemlerini taşıyıcı, aynı "DELTA" şirketi, bu kez Demirel biraderlerin "çimento sorunu", 2 Ocak 1976 tarihinde, yola çıkarmış. Antalya Gümrüğünün "resmi" belgelerinde belirlendiği genele...

Böylece, iş alâminin dışı başarılı isim, aynı mobil ya ihraçatında olduğu gibi, çimento işinde de bir araya gelmiştir: Demirel-Şellefyan-Rüter-Özçelik...

Aslında, herkesten önce Demirel biraderleri kutulamak gerekir. Siyasette de ticarete de şu memleketin yüzünü ok çikarıyorlar. İnsan, Aziz Nesin'in ünlü klimeyi kullanmadan edemiyor. Gerçekten, şimdiki "Demirel'ler" harika...

Ismail Cem

YORUMLAR

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ

Sahibi: NİHAZ SABGİN
Genel Yayın Yönetmeni: Osman SAKALSIZ
Yazı Kurulu: Umur COŞKUN
Mecris ÇULHAĞLU
Tehnik Sekreter: Mehmet AKÖZER
Lügur OKMAN
Yarık ÖZMENEK
Ercan EYOBOĞLU

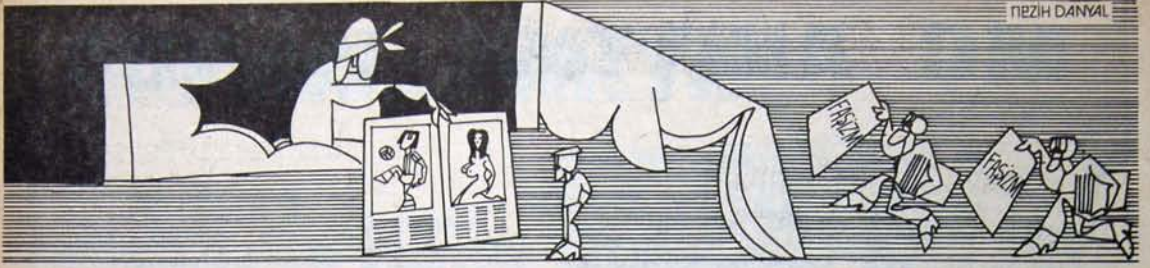
İzmit : Yusuf ALTINTAŞ
İstanbul : Haç KANTARCI
İzmir : Aydın GEDİKALLI
Ekişeliir : Vedat BARANÖĞLU
Bursa : Cengiz KOÇ
Adana : Ceyhan CAN
Diyarbakır : Rubi KOÇ
Avrupa : Raif KAYA
19 Rue Emile Dubois 75014
PARİS

YONETİM:
Konur Sokak 15/8 Kızılay
Ankara Tel: 17 45 81
İSTANBUL BÜROSU:
Piyerjodi Cad. 21/1 Çemberlitaş
İstanbul Tel: 26 35 67
ABONE KOŞULLARI
Yıllık : 200 TL.
6 Aylık : 100 TL.

İLAN KOŞULLARI:

Arka Kapak (renkli): 7500 TL.
Arka Kapak (siyah beyaz): 6000 TL.
İç sayfalarda situn satımı: 20 TL.
Yayın İlanları: % 50 indirimli

Ege Dağıtım : Orhan ÖZŞİŞMAN
Baakı: Daily News Web-Ofset Tesdieri

CİNAYET ÇARŞISINDA SOYGUN

YALÇIN KUÇUK

Büyük Fransız Devrimi'nde bir süre yönetimi elde eden Jirondenler düşü. Robespierre'in liderliğinde Jakobenler yönetimi aldı. Terör başladı. Bu döneme, terör saltanatı dönemi denildi. Jakobenler, soldan bir muhalefette karşılaştı. Terör yoğunlaştı. Terörün yoğunlaşmasını, Engels, Marx'a yazdığı bir mektupta, Jakobenlere "terör ilham eden halkın saltanatı değil, korkudan titreyenlerin saltanatı" olarak değerlendirdi. Korkudan tir tir titreyenler terörü artırdılar. Korkudan titreyenler, terörü artırıyorlar.

Milliyetçi Cephe Hükümetinin zamanı doldu. Hergün bir fiyat artışı, yeni bir zammı, açıklıyorlar. Hergün bir kıtlığı kabul etmek zorunda kalıyorlar. Hergün bir soygun açıklanıyor. Dış politikada hergün bir yalanları yüzlerine vuruluyor. Dayandıkları sermaye sınıfı, hergün yeni bir istekle karşılarına çıkıyor. İlerici sendikalara karşı sınırlayıcı önlemler alınmasını, ücretlerin dondurulmasını istiyorlar. Kendi hükümetlerinin gücünü zorluyorlar. Cephe partilerinin, bütün bunlara verebileceği, tek cevabı kaldı. Cinayetleri artırmak. Terörü yoğunlaştırmak. Şimdi bu yapıyorlar.

Türkiye, bir cinayet çarşısı. İlericiler, özellikle ilerici öğrenciler, bu cinayet çarşısında rehine. Milliyetçi Cephe partileri sıkıştıkça yeni cinayetler işleniyor. Cinayetlerin sayısı, sıkışmanın yoğunluğuyla doğrudan orantılı. Az sıkıştırlarsa bir ölü. Çok sıkıştırlarsa çok ölü. Çok yaralı. Durum, bu kadar açık. Durum yalnızca, beyinleri sermayenin kınıyle çimentolaşmış olan sorumsuzlar için açık değil. Durum sadece, dünyaya bir beyinle gelip sonra beyinleri sulanan ve bir süre sonra da donmuş çimentonun cansızlığına ulaşanlar için açık değil. Durum yalnızca, yüreklerinde taşdıkları kını, sorumsuzluk gıyisi arkasına gizlemeye çalışanlar için açık değil.

Durum çok açık. Açıklığı MC organı televizyon bile gizleyemedi. Kaçınıcı cinayet? Bir günde üç tane. Beşyüz metrelik bir mesafede. Kim işliyor bu cinayetleri? Kuşkusuz olan kaldı mı? Artık belli değil mi?... Devlet soyut bir kavram. Fakat somut olan, aygıtları. Somut olan polisleri. Etrafı polislerle sarılı Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin önünde, caddeden açılan ateşle bir genç daha ölecek. Öldüren ellerindeki tabancalarla Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin bulunduğu Cebeci'de kurulu perşembe pazarına doğru kaçacaklar. Pazar da alışverişe gelmiş kalabalığı ürktücekler. Ve bunlar yakalanmayacak. Bunu kime anlatabilirsiniz? Polise güvenmeden böyle bir cinayeti kimden gizleyebilirsiniz? Kimseden gizleyemezsiniz. Polis, katilleri yakalamadığı sürece, cinayetin ve aynı gün işlenen cinayetlerin, sorumluluğundan kurtulamaz. Katiller ortaya çıkarılmadıkça, devlet, işlenen cinayetlerin sorumluluğundan kurtulamaz. Katiller, bulunamadı. Diğer cinayetlerin katilleri gibi.

Cephe partilerinin kütlelerden soyutlanma süreci sürüyor. Sermaye, kütelleri arkasından sürükleyebildiği sürece demokratır. Bu süre geride kaldı. Artık sermaye partilerinin kütellerine verebileceği tek nimet var: Terör. Fakat sermaye partileri, ne denli terörist örgütlerden oluşursa oluşsun, tek başlarına terörü uygulayamazlar. Tek başlarına terörü yoğunlaştıramazlar. Terörü yoğun bir biçimde uygulayabilmek için devlet aygıtını ellerine geçirmeleri gerekli. Milliyetçi Cephe hükümeti ile devlet aygıtının komutasını ellerine aldılar.

Daha önce de yazıldı. Cephe Hükümetinin kuruluş hazırlıkları başlar. Demirel, karanlığı arayan adam olarak nitelendi. Kendi aydınlığını karanlıkta aradı. Karanlığı arayışı, yalnızca içinin karanlığını artırdı. Her adımı kütellerin daha çok aydınlanmasına yol açtı. Demirel, 12 Mart öncesinin yanıtıcı görünümünü tekrarlamadı. Şiddetin solculardan geldiğine kimseyi inandırmadı. Yüreği ve beyni çimentolaşmış olanlardan başka kimseyi inandırmadı. İlericiler çok kayıp verdiler. Fiyat yüksek oldu. Ama şiddetin, cephe hükümetinden ve dayandığı sınıftan geldiği gün gibi ortaya çıktı. Bu açıklık yaygınlaştıkça korkusu arttı. Bu açıklık çoğaldıkça sonunun yaklaştığını görüyor. Gördükçe şiddetin yoğunluğunu artırıyor. Kimilerine aki dışı gelen eylemleri ortaya koyuyor. Tüm girişimleri, son bir çaba ile batmaktan kurtulmaya çalışanların hareketlerinde mantık aramanın mantıksızlığını gözler önüne seriyor. Bugün Demirel'le ve Cephe partileri topluluğu ile yola çıkmak, bile bile batmaya gitmekten farksız. Cephe lideri, bürokrasinin kendisi için en değerli kesitlerinde bile bu kuşkuyla yarattı. Bu dalgalanmayı yarattı.

Tekrar. Fakat cinayet çarşısında cinayetlerin tekrarlandığı, hergün yeni bir soygunun ortaya çıktığı, hergün yeni bir zammın açıklandığı, hergün yeni bir yalanın belli olduğu bir zamanda tekrardan çekinmemek gerekiyor. Milliyetçi Cephe Hükümeti, çarşıdan marul alınır gibi milletvekili satın alınarak kuruldu. Finansmanı, sermaye sınıfı yaptı. Cephe hükümeti süresince, MC kurulurken milletvekili pazarının sonuna kadar kullanılmadığı belli oldu. Adalet Partisi, bir kaç milletvekili daha satın almak yerine, komando örgütü ile ortaklık kurdu. Adalet Partisi, hükümet kurabilmek için değil, terörü yoğunlaştırmak için komando örgütü ile ortak oldu. Adalet Partisi, terörü yoğunlaştırmak için devlet legalitesini zorlama gereğini gördü. Komando örgütü, devlet aygıtı ile bütünleşti. Komando örgütü, devlet aygıtının sorununu gizlemek için kullanıldı. Kullanılıyor.

Bugün bütün sorular açık. Bütün sorumluluklar ortada. Yapılacak ve yapılmakta olan işler de ortada. Yapılacak iş, Cephe Hükümetinin düşüşünü hızlandırmak. Bunun yolu ise kütle eylemlerini yoğunlaştırmak. Yoğunlaşan teröre karşı tek yol kütle eylemlerini artırmak. Çünkü Cephe Hükümetinin de, dayandığı sınıfın da tek korkusu kütlelerden. Bugünün özel koşulları içinde kütle eylemlerini Cephe Hükümetini düşürecek düzeye çıkarmaktan başka bir yol yok.

Marx'ın kuramının oluşmasında Fransız siyasal eylemlerinin yeni büyük. İhmal edilmeyecek kadar büyük. Fransız Devrimi, sermayenin enternasyonalist niteliğini göze çarptıcı bir şekilde ortaya çıkardı. İşçi sınıfı enternasyonalizmine kaynaklık etti. Sermayenin terörünü bütün yoğunluğu ile gözler önüne serdi. Sermayenin diktatörlüğü bir kavram olarak belirginleşti. İşçi sınıfı, sermayenin öğrencisi oldu. Ve dünyanın bir yerinde rüzgar fırtınanın karşılaştırması yapıldı. Rüzgar bu karşılaştırmayı dünyanın başka yerlerine götürdü. Şimdi her yerde bu karşılaştırmaya biliniyor. Beyinleri çimentolaşmış olanlardan başka herkes bu karşılaştırmayı biliyor.

MC AKITTIĞI KANDA

Bir mektup zarfının üzerine "Adi hürsular, profesyonel hürsular" diye yazıldığı, mektubun hangi adrese gideceği biliniyor. Ama artık, aynı zarfın üzerine "Adi katiller, profesyonel katiller" diye de yazılma mektubun aynı adrese ulaşacağı kesin: "emperyalizme kayıtsız koşulsuz bağımlı büyük sermaye ve mütefikli gerici sınıf ve tabakalar - Türkiye..."

Adres uzun ama açık... Demokrasinin gerçek savunucusu işçi sınıfı ile birlikte emekçi kitlelerin, tüm yurtseverlerin yıllardır savundukları gerçek, her zamankinden daha açık ve kesin bir biçimde kitlelere benimseniyor artık.

Dünyayı kana boyayan savaşların yaratıcısı emperyalizmin, özünde insanın insanı sömürmesine dayanan uluslararası kapitalist sistemin ve onun dünyadaki işbirlikçi bağımlı yönetimlerin, rüşvet ve soygunlarla beslendikleri, cinayetlerle ayakta kalmaya çalıştıkları ve çıktıkları daha fazla kan döküklü gerçeği, Türkiye'de her zamankinden daha açık ve çarpıcı biçimde gözler önünde...

Soygun ve yolsuzlukların saklanması için ölümlere varmasıyla, "Bu anayasa ile bu melekletin idare edilemeyeceği" sözleri arasında elbette yakın ilişkiler, kanlı terör eylemleriyle, faşizan saldırılar ve cinayetlerle, demokrasiyi tahrip hareketi arasında organik yakınlıklar ve de elbette "işçi ücretlerinin fazla olduğu" yolundaki yakınmalara, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin ezilmesi arasında derin bağlar mevcut. Bağlar yoğunlaştıkça ilişkiler daha net ve kesin biçimde açığa vuruyor...

KANLI PERŞEMBE

Bütün bu olguların zemini üzerinde bir yıl önce başlatılan faşist turmanın, geçtiğimiz haftanın Perşembe günü Ankara'yı kana buladı...

YÜRÜYÜŞ'ün dizgiye hazırlandığı sıralarda, bir gün önce faşist sürülerle polislin ortaklaşa hazırladığı cinayet saldırıları, hayallerini kaybeden devrimci öğrencilerden Orhan Ensari'nin cesedi hastahaneden kaçırılarak gömülüyor, Burhan Banm adlı devrimci öğrencinin cesedi melekleti Çorum'a doğru gizlice yola çıkarılıyor.

Gene Perşembe günü SBF önünde katledilen devrimci öğrenci Hakan Yurdakuler'in cesedi ise bütün uğraşlara rağmen toprağa indirilemiyor ve hastahane buzluklarında doluşturuluyor...

Bir yıldan bu yana ülkenin tüm demokratik ve ileri mevzilerine devlet desteğinde terör, baskı ve kan yağdırın büyük sermayenin yamalı cephesi, 8 Nisan günü başkentte demokrasiye varoluş tilsimini sunuyordu: Daha çok kâr için daha çok kan!...

İlerici öğrenci gençliğe karşı 8 Nisan günü girişilen terör, elbette bu temele dayanıyordu. İşçi sınıfını ve emekçi kitleleri daha çok ezmenin yolu faşist turmanın geçiyordu ve o yolda yurtsever, demokrat, yiğit gençlerin kanla iptal edilmeleri gerekiyordu. Demokrasinin kanla geri püskürtülmesinden sonra işçi sınıfı üzerinde politik ve ekonomik baskının daha da ağırlaştırılması deniyordu. 8 Nisan kanlı baskınının temelinde yatan gerçeği buydu.

KANLI KURGU

Ne olmuştu? 8 Nisan günü öğrenci gruplarının üzerinde ölümler gerdimenin nedeni neydi?

Olaylar, SBF'de başlıyordu, daha doğrusu başlatılıyordu.

Sınavların ertelenmesinden sonra ikinci devre derslere girme kararı alan öğrenciler o sabah fakülteye gelmişlerdi. Kapıda bekleyen polis, öğrencilerin üzerinde arama yapmış ve artık olağan hale getirilen bu duruma bir tepki de gösterilmemişti.

Normal olarak dersanelere dağılmaya başlayan öğrenciler koridorlarda 10-15 kişilik komando grubunu gördüler ve bunlardan da polis tarafından aranmasını istedi. Polisin bu andaki tutumu onların ne seyir izleyeceğini gösteriyordu. Polis, komandaların arandığını söylüyor ve bir daha arama zahmetine katlanmayacağını tekrarlıyordu...

Mizansen en ince noktalara kadar hazırlanmış, neme lazım titizlikle de uygulanıyordu.

PUSUDAKİ ÖLÜM

Polisin komandaları aramasına üzerine öğrenciler, fakülte içinde muhtemel olayların meydana gelmesi için, sağcı grubu fakülte dışına çıkardı.

Polis işte tam bu anda olaya müdahale etti. Öğrenciler ne yapacakları bilinen komandaların fakülteye alınmaması yolunda direnenler polis karşı harekete girişti.

Ancak bundan sonra mizansenin kanlı sahnesi başlıyordu. Öğrenciler fakülte bahçesinde polis tarafından tartaklanırken, hukuk fakültesinin bahçe duvarı kısmında mevzilenen 10 kadar komando tabancalarını çeşitliyorlardı.

Fakülte bahçesinin yan kısmından açılan yayılma ateşi sonunda Hakan Yurdakuler adlı öğrenci alınmıştı. Aynı anlarda bir kısım komando gruplarının açtığı polis barikatının arkasında ve polis panzerlerini siper ederek ateşe devam ettikleri görülüyordu.

Bu arada bazı güvenlik görevlilerinin, komandalara hitaben "Kardeşim artık durma, kaç" dedikleri de duyuluyordu... "Devlete yardımcı güçlere" bu kadarlık bir yardım polis tarafından estirgenmiyordu...

SBF önünde kanlı terör sürerken, Hacettepe'de ve Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi zansen tekrarlanıyordu...

Bu okullarda da, devrimci öğrenciler derslere girme konusunda aldıkları kararları uyguluyorlar ve aynı tertiplerle karşılaşılıyorlardı.

POLIS POLIS POLIS

Polis, tek yanlı olarak devrimci öğrencilerin üzerlerini arıyor, fakat komandalar bu işlemden geçirilmiyor.

Daha önceki günlerde DMMA'da polisin arama faaliyetine eski Ülkü Ocakları Başkanlarından, 1970'de Nail Karacam'ı öldüren Sami Bal da katılmıştı... Sivil güvenlik görevlilerinin arasında da, "Mühimmat uzman" sıfatıyla olsa gerek devrimci öğrencilerin üzerlerinin aranmasında yol göstermişti...

Kanlı baskın hareketinin Hacettepe Üniversitesinde ölümler cansız bıraktığı cesedin sahibi de devrimci Orhan Ensari oluyordu...

Hacettepe öğrenci yurdu polis tarafından tam bir yayılma ateşine tutuluyordu. Bu arada durumu yerinde gözlemek ve fotoğrafla tesbit etmek isteyen gazeteciler polis tarafından toplu olarak dayaktan geçiriliyor ve muhabirlerin not defterleri yırtiliyor...

Yaralı olarak içerdan alınan öğrencilerin, tekme yumruk dövülen kız erkeğe öğrencilerin gazetelere yansımaları için var gücüyle çalışıyor polis...

KURTULUŞ MEYDANINDA KATLIAM

İlerleyen saatlerde Kurtuluş meydanında ise tam bir insan avı sahnesi sergileniyordu.

Arkaadaşları Hakan Yurdakuler'in katini protesto etmek amacıyla SBF'den Kurtuluş meydanı yönüne doğru ilerleyen 500 kişilik öğrenci grubu birden bire karşılarına çıkan panzerli polis barikatına çarpıyor ve üzerlerine ateş yağdırılıyor...

Hiç beklemedikleri anda ölümler bombardımına uğrayan savunmasız öğrenciler Kurtuluş Lisesi duvarına kadar koşabiliyorlar ve orada birbirlerine kenetlenerek bir et yumağı oluşturuyorlardı.

Polisin hedefi artık tekti. Kurtuluş Lisesi duvarı önünde birbirlerine kenetlenmiş halde yatan et yumağını alabilirdiye kurşunlamak...

Olayın görgü tanığı bir doktorun sonradan "Aktin, insanlığın alamyacağı" dediği olayın bu şekilde devam ediyordu...

Polisler ilerledikleri tabancaları boşaltıyorlar, yeni yeni kurşun kovanlarını tabancalarına sürüyorlardı...

Durumu Kurtuluş parkı önünde izleyen bir trafik polisi de sonunda dayanamamış, belinden çıkardığı tabancayı iyice nişana yönelttikten sonra tetiği çekmeğe başlamıştı...

CEPHELER

Olay, halkın gözü önünde, açıkça cereyan ediyordu. Çeşitli tarihlerde, çeşitli yerlerde sürdürülen insan avı spaçık gözler önündeydi... Evet, cephe sözünde "katli vacip anarşistler"di kurşun yağmuruna tutulurlar. Tetikler sikanlar da devletin güvenlik görevlileri ve onların arında gene aynı işleme yardımcı güçlerdi...

"Yüzlerce yaralının arasında Burhan Barım adlı devrimci genç cansız kalmıştı. Yaralıların arasında hayatından umut kesilenler vardı ve olayları izleyen saatlerde Ankara'da, ölümler polisin sakladığı söylentileri doluyordu..."

Katliam 8 Nisan akşamı bu tabloya noktalanıyordu... Her şey o kadar açık ve insanlık adına o kadar sefil bir tablodan cereyan etmiş ki, TRT haber bültenlerini dinleyenler, olayları oldukça doğru yansıtan mikrofonun havasına hakim olan sağlığa anlam veremiyorlardı...

TRT Genel Müdürü Sabkan Karayazın ve ekibinin Kıbrıs'ta oldukları öğrenilmesinden sonra olay bir parça aydınlığa kavuşacaktı...

FEYZIOĞLU SAHNEDE

Kanlı Perşembe, aynı gün toplantı halinde TBMM'ye yansımakta gecikmedi.

O sabah alışıldığı ve kurturduğu biçimde "anarşist eylemler" konusunda bir açıklama yapan Cephe'nin gerbetçisi bir başka anlamda tahrik ettiği CHP'liler tarafından Mecliste dövülüyordu...

Saat 15'te toplanan Millet Meclisinin gündeminde bazı yasa teklif ve tasarıları vardı.

Bu arada, işçilerin pasaport sürelerinin 5 yıla uzatılmasına ilişkin tasarı kabul edilmiş sıra gündemin önemli bir maddesine, emeklere ödenecek 30 aylık tutarında ikramiye ile ilgili kanun tasarılarına gelmişti.

Tam bu sırada Meclis'te bulunan Cephe hükümetinin tek bakanı Turhan Fezioğlu'nun salonu terk ettiği oldu. İçtüzüğe göre Fezioğlu ortalıkta çıkmadı için emeklilerin ilgiyle beledikleri tasarı görüşülüyordu...

Başka bir yasa tasarılarının görüşülmesine geçildiği anda ise Turhan Fezioğlu salona giriyor ve belli bir taktik sürdürülüyordu...

Biraz önce salonda olmayan cephenin işbirlikçi oğlundan bir başka maddesi söz konusu edilince "Hükümet buradadır" diye sesleniyordu. Bardağı taşınan damla da bu oluyordu...

VAR'LAR VE YOKLAR

Televizyonda saatlerce emeklere ödenecek 30 aylık ikramiye konusunda cephe reklamı yapan Fezioğlu, biraz önce yasa tasarılarının görüşülmesine engel oluşturan sebebi olarak "Bu konuda teknik bilgi sahibi olmadığımı" söylüyordu...

Aynı anlarda CHP İzmir milletvekili Yükeş Çakmur kendisine şöyle bağlıyordu:

"12 Martlarda varın. Sıkıyönetimlerde varın. Cepheleerde varın. Ama işiye gelmeyen konularda yoksun!..."

Fezioğlu, bu sözleri, CHP Gaziantep milletvekili Mustafa Güneş'ten yediği şiddetli tokattan sonra genel kurul salonunu terk ederken şöyle cevaplıyordu:

"12 Mart'ı sizin gibiler için yaptık..." Koskoca genel kurul salonunda Fezioğlu'nun koluna girebilen tek cepheci yoktu ve "cephe destekleyicisi bağımsız" Kemal Gönnül'ün yanına salonu terkederken tahrikten geri kalmıyordu...

Fezioğlu'nun yanına neden sonra, partilisi Kayseri milletvekili Mehmet

BOĞULACAKTIR

Altıyediöğlü gelecek, o da, kuliste daha şiddetli bir tokadı CHP Afyon milletvekili Süleyman Mutlu'dan ziyen Feyzioğlu'nun yer düşen gözünü sahibine iletmekten öte bir yardıma bulunmayacaktır.

Saç-baş dağınık halde burnu kanayan ve bu arada göz yaşlarını da saklayamayan Feyzioğlu AP kulisinden geçerken yalnızca seyrediliyordu...

Aynı anlarda bir gazeteci, Feyzioğlu'nun biraz sonra muhtemelen basına yapacağı açıklamanın metnini tahmin ediyordu: Muhtemel açıklamaya göre "CHP sokakta başlatıldığı anarşiye meclise getirmişti!..." Biraz sonra yapılan açıklamada da nitekim aynı şeyler tekrar ediliyordu...

ÖLDÜRMEK VE ÜZÜLMEK ÜZERİNE

Cephe'nin büyük başı ise aynı anlarda, kanlı olaylar konusunda görüşünü açıklıyordu. Olaylar "karşılıklı bir husumetin neticesidir" diyordu.

Demirel'e göre, "ilahî çatışmalar fevkalade esef verici bir hadise" idi. "Ölenler vatan çocukları" idi...

İnanırsanız yoksun bir takım ifadelerin ardında bir çaresizlik de yatıyordu. Canına kıyan gençlerden Hakan Yurdakuler, Cumhuriyet Senatosu Milli Birlik Grubu üyesi Muzaffer Yurdakuler' in oğluydu ve Demirel, sahte bir "üzüntü" perdesi arkasında, bu kez, ölenlerin "vatan evlatları" olduğunu söylemek zorunda kalıyordu!...

Cephe'nin büyük başının dilindeki bu alışılmış ve fakat sahte izler taşıyan sözler elbette ciddiye alınmıyordu. Nitekim Perşembe akşam saatlerinde TBMM' ye gelen Muzaffer Yurdakuler'e bir üzüntü telgrafı gelecek ve telgraf yurtularak göç sepetine atılacaktı. Yurdakuler'e gelen telgrafın altındaki imza komandobasına aitti.

Cephede zorunluluk da ola "hem öldürüm, hem üzülürüm" duyguları yemişmişti!...

DAĞ FARE DOĞURURSA

Bütün olup bitenler karşısında CHP' nin tavrı? ..

Hemen herkes bu sorunun cevabını bekliyordu. Millet Meclisinde 189 kişilik grubuyla CHP, bir yıldır yoğun bir anlamda seyircisi kaldığı faşist tirmanışın 8 Nisan başağında neler düşünüyordu? ..

Perşembe ve Cuma günleri saatlerce toplantı halinde kalan CHP grup toplantılarından çıkan sonuç belirsiz. Bir miting hazırlığı ve parlamentoda araştırma önergelerinden öte cephenin kan döküldüğüne karşı etkin demokratik bir eylem biçiminin saptanması anlaşılmalıdır.

Cuma günü Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ile görüşükten sonra Grup toplantısında konuşan Ecevit, Cumhurbaşkanı ile konuşmalarından duyduğu memnuniyeti dile getirmekten öte bir şey söylemedi.

Ecevit'in konuşmasına göre, Cumhurbaşkanı, kanlı olaylardan derin bir üzüntü duyuyordu.

Korutürk bu konudaki endişelerini Demirel'e de duyurmuştu. Onun için de Demirel Çankaya'ya üzgün terketmişti!...

Ecevit, Korutürk'e, polis olayları sırasında sağcı gruplardan yana tutum takındığına ilişkin bazı belgeler de sunmuştu. Cumhurbaşkanı belgeleri ve söylenenleri ilgilie karşılamıştı!...

Bu arada kendisine TRT Genel Müdürlüğüyle ilgili endişeler de hatırlatılmış, Karataş yönetimindeki TRT'nin geleceği üzerindeki kuşkular hissettirilmiştir!...

Cumhurbaşkanının, Demirel tarafından tekrar gündeme getirilmesi muhtemel "hükümet bunalımı"na karşı tedbirli olması ve hükümetin devamı pahasına kendisine kredi tanınmaması istenmiştir!...

Ancak bütün bu söylenenlerin, Cumhurbaşkanı'nın gönlündeki CHP-AP koalisyonu fikrinin yeniden doğmasına neden olabileceği düşünülmemiştir? ..

YÜRÜYÜŞ'ün baskıya geçtiği anlarda yapılması beklenen Korutürk-Erim görüşmesinde muhtemelen bu konu üzerinde durulacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Kontenjan grubu başkanı eski balyozcu Erim pek mümkündür, eski formülü tekrar piyasaya sürecektir. Gerekeceği "Kardeş kanına son'a dayanan reçete bilindiği üzere büyük sermayenin imzasını taşıyor!...

SON ŞANS: BOĞULMAMAK

Cephe'ye belli bir süre rahat nefes aldırmaktan öte geçelik ve anlam taşımayan reçete CHP tarafından itibar görülmeyecektir.

CHP'nin, MC'nin dağılması halinde kurulacağına kuvvetle inandığı bir hükümet bileşimi vardır. Ancak bunun aritmetiksel yani henüz kesin olmama gerektir.

İşin ucunda bir MSP vardır. Gerektiğinde pek aıl kan dökme işleminde ortaklarına renk katın bir MSP, bir yıllık doyasıyla hangi kalıba oturtulacaktır? ..

Gelişmelerin gösterdiği tek yön, MC ortaklığının herşün biraz daha soğun, yolsuzluk, cinayet batağına sapanlığı ve kıpırdığına daha da gömüldüğüdür. Bu, şimdide kadar çok söylendi, yazıldı ama şu da bir gerçek ki, MC, gömüldüğü batağı daha da derinleştirmek için ve aktığı kanda boğulmaktan öte hiç bir şansa ve olanağa sahip değil. Bu konuda şansa yaver gidecektir!...

İLGİNÇ BİR YÜRÜYÜŞ DAĞITMA TATBİKATI

Ankara'da, Akdere yolu üzerinde, Depo Durağı olarak bilinen mevkiide bir jandarma karakolu var. Saat 14.00 civarında bu karakolun önünden geçenler önce hayretle irkiliyorlar. Karakoldaki jandarmalar birbirlerine girmişlerdir. İsyan mı var acaba? Ama niçin hergün aynı saatte yapınılar bu işi?

Olayı bir süre daha seyredenler için aslıni anılıyorlar. Yapılan, bir talimden başka bir şey değildir. Jandarmaların, subaylarının nezaretinde talim yapmaları çok doğal. Ancak, pek doğal olmayan ya da şaşırtıcı gelen başka bir nokta var. Talimin içeriği ve biçimi. Olan biten şu:

Jandarmalar iki gruba ayrılıyorlar. Silahsız ve dağınık biçimde yürüyen birinci grup jandarma "Kahrolsun faşizm" "Katil iktidar" vs. gibi sloganlar haykırıyorlar. İkinci grup ise düzensiz bir biçimde ve makinalı tüfek ve copla mücehhez olarak ilk grubun üzerine yürüyor. Tatbikatın amacı, birinci grubun "başarılı" bir biçimde dağıtılması. Subaylar da bi yandan bu asiyyî tatbikatını izlerken "daha çabuk" "daha sert" gibi uyarılarla müdahalede bulunuyorlar.

Tatbikatın en ilginç yanı ise şu: Yürüyüşü dağıtmak üzere müdahale eden grup, her seferinde karşı grubun ya da "göstericilerin" en önünde yürüyen iki kişiye hiç dokunmayıp onları hatlin gerisinde "emniyet" altına almaları. Çevrede tatbikati izleyen halk, herşeyi anlıyor da, bu iki kişinin ayrıcalığına bir türlü akıl erdiremiyor. Yoksa, güvenliği sağlanan bu kişiler, kalabalığı en uç noktaya kadar tahrikle görevli ajan provokatörler mi?

İlginc olan bir başka nokta da, dağıtılacak gösterici topluluğu olarak hep "katil iktidar" "Kahrolsun faşizm" sloganlarını haykırarak seçilmesi. Güvenlik kuvvetlerinin olaylar sırasında tarafsız davranmadıkları iddiaları öteden beri ileri sürülüyor. Bunun nedeni, önceki tatbikatların hep tek taraflı olarak yapılması olmasın?

İŞTE KATİLLERİN KİMLİKLERİ

Uzun bir süredir kapalı bulunan Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi (ADMMA) 29 Mart günü açıldı. Okulun açılması üzerine derslere girmek için okullarına giden öğrenciler, okulun komando işgali altında bulunduğunu gördüler. Bahçedeki polislerle birlikte işgal altındaki okulu dışarıdan seyreden öğrenciler sonunda evlerine geri döndüler.

İlginci komandoların tek amacı bu değildi. ADMMA'yı ilerici öğrencilerin elinden düşürmek, komando stratejisinin yalnızca bir parçası. Diğer parça ise olay çıkararak ortalığı hana bulamak. Bunu ertesi gün gerçekleştirdiler.

Komandolar ertesi gün okulun çevresinde mevziletiler. Hatta civar evlerden bu amaç için kat kiraladıkları bile biliniyor. Diğer bir söylenti de YSE'ye alınan sicilli komandoların olay günü izinli olmaları. YSE ile birlikte komando yuvası halini alan diğer devlet dairelerindeki beslemelere mübarek gaza için izin verildiği söyleniyor.

Komandolar okula gelen öğrencilerin üzerine dört bir yandan ateş açtılar. İlk vurulanlardan biri Sami Ovalioğlu oldu. Vurulan Ovalioğlu ancak bir saat sonra hastahaneye götürülebildi. Doktorun ifadesine göre de geç kalınmış fazla kan kaybettiği için Ovalioğlu hortlanıladı.

Bu cinayetin faili meçhul değil. Çevrede bulunan görgü tanıkları, Necdet Altıparmak, Hüseyin Karaman ve Nadiye Aktan'ın ifadelerine göre öğrenci topluluğuna ve Ovalioğlu'na karşın ştanlar arasında uzatmalı katil Sami Bal ile birlikte Akif Özer, Alaaddin Doğan, Ramiz Olgun ve Celil Hakan adlı komandolar kesinlikle tebit edililer.

Hiç bir müdahaleye uğramadan ortalıkta destekli atış yapan komandoların Akif Özer olduğu da belli.

Şimdi soruyoruz: Görgü tanıkları var, bunlar bazı isimler ileri sürüyorlar. Bunlar yakalanmışlar mıdır? Yakalanmadılarsa, aranmakta mıdır?

n i s a n a ğ ı d ı
(...hakan, burhan, orhan...için)

biz üç küçük yıldızcaktık
gökovadan yola çıktık
bengiyıldızı bulmaya

karanlık eritti bizi
körelitti gözlerimizi
böyle düşürdü pusuya

biz üç gümüş çakılcıktık
yalıda gezmeye çıktık
bengiköpüğü bulmaya

karanlık aldıttı bizi
körelitti gözlerimizi
böyle düşürdü pusuya

biz üç yılmaz kannıcaydık
hep güneşten önce aydık
bengičababaya koşmaya

karanlık durdurdu bizi
elimizi kolumuzu
ölüm vurdu prangaya

biz üç telli kemeçeydik
kara günde ağlancaydık
mutlu günde eğlenciydik

karanlık kırdırdı bizi
ibrizi ibrizi telimizi
kopardı binbir parçaya

biz üç yavru turnacıktık
kırlara uçmaya çıktık
bengikanat takınmaya

karanlık avladı bizi
pembe yüreklerimiz
becerdi kana banmaya

biz üç gonca güleçizdik
gelin kızlara meydan
bengiduvak giyinmeye

karanlık soldurdu bizi
yoldu eteklerimizi
koydu kuru çöp olmaya

biz üç karasevdalyıydık
çiçekte erik dalyıydık
bengičiçeği açmaya

karanlık kestirdi bizi
döktü çiçeklerimizi
çevirdi kuru çalıya

biz üç genç balansıydık
özgürlükte yanşıydık
bengibalı devşirmeye

karanlık bağladı bizi
yaktı kovanlarımızı
koydu balı erimeye

biz üç ışık tomurcuttuk
halk anamız biz çocuktuk
senden benginüstü emmeye

karanlık kanladı bizi
senden ayrıladı bizi
alna ölüm kondurmaya

biz üç fidan boyulu gençlik
zulme zindana dirençtik
bengizümüne olunmaya

karanlık kalletti bizi
üçtüük bengilettili bizi
kendisini yok kılmaya

8 nisan perşembe
ankara yaşar miraç

MC ÇİMENTOYA OTURDU

ÇİMENTO İHTİYAÇ SAHİPLERİNE DUYURU

Yeni başlayan veya devam eden inşaatların çimento ihtiyacını karşılamak üzere, (inşaat ruhsatı ve fotokopisi) ile müracaat edilmek kaydıyla Vilyeççe tespit edilmiş tiyattan santiyte teslimi çimento satışına devam olduğunu ilgililerin dikkatine arz olunur.

Çilingiroğlu Çimento
Ticarethanesi

Cibali, Abdilemipaşa cad. 182
Tif. 21 19 75

Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sarğın'ın açıkladığı Demirellerin çimento yolsuzluğu, geçtiğimiz haftanın en çok tartışılan konusu oldu. Politika, Cumhuriyet ve Vatan gazetelerinin olayın üzerine gitmesi, yeni bulguların ortaya çıkmasını sağlarken, yolsuzluğun giderek Mobilyadaki boyutları da aşan bir özelliğe büründüğü görülmüştür.

ÇİMENTO YOLSUZLUĞUNUN İKİ YÖNÜ

Çimento yolsuzluğunun, biri diğeri ne çok ağır basan iki yönü var. Üzerinde özenle durulması gereken en önemli yönü Demirel başkanlığındaki MC Hükümetinin 16 Eylül 1975 günlük Resmî Gazete'de yer alan "İhracatta vergi iadesi" kararı ile ilgili. Bu kararlar çimentoda vergi iadesi oranı, üstelik alt ve üst sınır tanımaksızın % 25'e çıkarılıyor. Böylece, bir imza ile çimento ihracat edenlerin cebine beş kat daha fazla para hazineden aktarılıyor. Bu aktarmadan yararlananlar başında da Demirel kardeşlerin çimento firması Göltaş geliyor.

Yolsuzluğun diğer yönü ise, ihracatın hayali olup olmadığı ile ilgili. Ancak işin bu yönü sonucu pek etkileniyor. Çünkü, işin bu yönü sonucu değişimini ama pekiştiriyor.

DEMİREL'İN İMZASI NE KADAR İADE SAĞLADI?

15 Eylül 1975 tarihinde yayınlanan ihracatta vergi iadesi kararname, pek çok ihracat ürününü kapsamına aldı. Ayrıca bu ürünlerin ihracatında uygulanacak iade oranları da arttırdı. 1975 yılı itibarıyla resmen açıklanan rakamlara göre, vergi iadesinden yararlanan ürün ihracatı 7 milyar 401 milyon 330 bin lira. Devlet kasasından iade olarak bir avuç ihracatçıya verilen para ise 1 milyar 382 milyon 780 bin lira. İhracatçılara aktarılan bu para, içişlerin, memurun, esnaf ve zenaatkarn ödediği vergilerden oluşuyor.

Demirel'in kardeşleri nedeniyle özel imtiyaz tanıdığı çimentoda ise, 1975 yılı içinde 275 milyon 258 bin 785 lira-lık ihracat var. Verilen iade miktarı ise

27 milyon 86 bin 599 lira. Bu iade miktarının 15 milyon 801 bin 223 lirası, sözkonusu Demirel kararnameyi çıkaran kadarki sekiz ayda verilmiş. Kararname-nin çıkış tarihinden yıl sonuna kadarki dört aylık dönemde ise devlet kasasından çıkan miktar 11 milyon 285 bin 376 lira.

Bir de belgeli bir gerçek var. Demirel kardeşlerin Göltaş çimento firması 27 haziran 1975 de, 754 bin 200 liralık çimento ihracatı için tescil belgesi alıyor ve bu ihracatı 16 Eylül 1975 tarihli kararname çıkana kadar bekletiyor. İhracatı 16 Ekim 1975 tarihinde gerçekleştirilen firma % 25 oranında vergi iadesinden yararlanıyor. Somut ve belgeli gerçek bu. Bunun aksini ispatlamak yüce divan önünde Demirel'e düşen bir görev. Kardeşlerini değil de ülkenin yüce menfaatini düşünerek kararnameyi imzalamadığına, yüce divan üyelerini ikna edilebilmesi ise olanaksız.

KARBORSADAKİ ÇİMENTO

1975 yılında çimentonun karbor-sa da olduğunu bilmeyen yok. Gazeteler, o tarihlerde çimento sıkıntısını dile getiriyor. Bu gazeteler arasında sermaye sınıfının doğrudan sözcülüğünü yapanlar var. Gecekonduşunu yaptırandan, bahçesine duvar örünene kadar herkes bunu biliyor. Bilmez görünen biri var. O da Demirel.

Çimentonun karborsaya düşüş yolu, ihracatından geçiyor. Türkiye'de çimento üretimi, tüketimi karşılıyor. Hatta zaman zaman aşılıyor. Ancak, daha çok kâr için çimentoyu karborsaya düşürmek gerek. Yüzbinlerce ton çimento-yu ihracat edilmiş gibi gösterip Türkiye'de stoklamak ve sonra dağıtım başlamsaydı, yüksek fiyatla piyasaya sürmek. Ayrıca vergi iadesi yoluyla da %25 oranında hazineden para almak. Çimento karborsasının iç yüzü bu.

İSMARLAMA İLANLAR

Çimento yolsuzluğunun açıklanmasın-ı izleyen günlerde, büyük tirajlı gazetelerde ilginç ilanlar çıkmaya başladı. Yukarıda örnekleri görülen ilanlar çok çeşitli bayiler tarafından veriliyor. Amaç Türkiye'de çimento karborsasının bulunmadığı imasını yaratmak. Ancak akli evellerin akıl edemediği, tüm ilanların harfi harfine aynı olması, dolayısıyla aynı kalemden çıktığının kesinlik kazanması.

Tatlı kârları nedeniyle Demirel'lerden yana baş koyanların, Demirellerde sembolleşen sistemi mazur gösterme yolunda başvurdukları çocuksu bir çözüm. Yararlanmak istenen imajı yikan işe gene MC iktidarının Cuma günü karar oldu. Çimento nun satışı ve daha önce satılanların teslimi 14 Nisan'a kadar durduruldu. Çimento ticareti ile uğraşanlar bu

sürede beyanname verecekler. Çimento-nun fiyatı arttırılıyor. Nedeni ise karbor-sa.

ÇİMENTO İHRAÇ ETMEK İHANET Mİ!

Türkiye'nin büyük ölçüde enerji sıkıntısı içinde bulunduğu nun, sabah kahvaltıda yatağında kalkın ilkokul çocukları bile biliyor. Türkiye enerji üretiminde petrolün yeri büyük. Elektrik petrolden üretiliyor. Petrol ise, çok büyük ölçülerde ithal ediliyor. Çimento üretiminin önemli girdileri arasında ise, petrol ve elektrik büyük yer tutuyor.

Çimento ihracatının bir an için hayalini bir yana bırakalım. İhracata yönelik çimento üretimi, Türkiye koşullarında, en hafif deyimle ülke aleyhine çalışmaktadır. Enerji yetersizliği nedeniyle bazı üretim dallarının kapasitesinin çok altında çalıştığı, hatta bir ara çeryan-ların birer, ikişer saat kesildiği bir ülkede, çimento ihracatını devlet kasasından teygik etmek, ihanettir.

PLAN NE DİYOR?

AP oylarıyla kabul edilen Üçüncü Beş Yıllık Plan'da çimento ihracatına karşı çıkmakta ve 1977 yılında çimento ihracatının sifiri indirilmesini öngörmektedir. Buna neden ise yukarıda belirt-tiden enerji sıkıntısı oluyor. Planda aynı-

Handwritten document with a grid and text. The text includes "1. Çimento Karşılığı ve İhtiyaç Durumu", "2. Veri Tablosu", and "3. Çimento Karşılığı ve İhtiyaç Durumu". There are several tables with columns for "Tarih", "Miktar", "Durum", and "Notlar". The document is signed and dated "21/11/1976".

Handwritten document with a grid and text. The text includes "1. Çimento Karşılığı ve İhtiyaç Durumu", "2. Veri Tablosu", and "3. Çimento Karşılığı ve İhtiyaç Durumu". There are several tables with columns for "Tarih", "Miktar", "Durum", and "Notlar". The document is signed and dated "21/11/1976".

CİMENTO İHTİYAÇ SAHİPLERİNE DUYURU

Yeni başlayan veya devam eden inşaatların çimento ihtiyacını karşılamak üzere, İnşaat ruhsatı ve fotokopisi ile müracaat edilmek kaydıyla Vilyetçe tesbit edilmiş fiyattan şantiye teslim çimento satışına devam olunduğu ilgililerin dikkatine sunulur.

Bayı Adı : ADRESİ :
BİRLİK Ticaret Hayriye Ticari Cad. No: 14
Yeni Doğan Akşaray
Güneş Yılmaz Çetin TEL: 2785 03
Ticaretshanesi Müllyet: 4482

ca "çimentonun ağır fakat ucuz bir mal olması nedeniyle dış ticarete önemli bir yer olamayacağı" da belirtiyor.

Üçüncü Beş Yıllık Plan'ın 453 ncü sayfasında yer alan "Çimento İhrac Tablosunda" 1972'de 84 bin olan çimento ihrac miktarı, 1977'de sıfır olarak gösteriliyor. Buna karşılık Demirel Başbakanlığındaki MC iktidar çimento ihracatını teşvik ediyor ve 1975 yılında ihracat 900 bin tonu buluyor.

İHRACAT HAYALI MI?

Bu noktadan itibaren sorunun ikinci yönü için içine giriyor. Şimdiye kadar sergilenen deliller Demirel'i yüce divana götürmeye yeterli ise de, ihracatın hayaliliğinin ispatı çimento karaborsasının nedenine kesin açıklık getirecek. Yolsuzluğun bu yönü üzerinde Politika gazetesi ve İsmail Cem özenle duruyor. Elde edilen belgeler ve toplanan veriler bu yönde son derece ciddi kanıtlar getiriyor.

Daha önce açıklanan belgelerde Vaduz-Lichtenstein adı yer alıyordu. Her nedense Demirel süalesi bu ufak kentle ticari ilişki kurmaktan büyük zevak alıyor! Çimento ihracatında adı geçen Solecaldo şirketi, mobilya yolsuzluğunda adı geçen Mopar gibi paravana bir kuruluş. Bilindiği gibi bu küçük devlette şirket kurmak çadır kurmak kadar kolay. Küçük bir para karşılığı büyük işler yapar gönenen bir şirket kuruluveriyor. Solecaldo'nun da böyle bir şirket

olduğu kesinlikle ortaya çıktı. Demirellerin Göltaş'ı bu şirketle 30.7.1975 tarihinde kati satış anlaşmasını yapmış ve aynı gün ihracat belgesini almış bulunuyor. Yapılacak sözde ihracatın Türk parasıyla değeri 3 milyon 277 bin 500 lira. Bu Solecaldo şirketinin yetkilisi ise mobilya yolsuzluğundaki Mopar şirketinin yetkilisi olan ve Şellefyan adına iş yapan Dr. Peter Ritter.

BELGELER KONUSUYOR

Aşağıda fotokopileri görülen, 24 ve 27 Ocak tarihli Gümrük çıkış belgelerinin ikinci sayfa kısmının incelenmesinden, üzerinde önemle durulması gereken ilginç sonuçlar çıkıyor. 24 Ocak tarihli belge 4 bin ton çimentonun, Kıbrıs bayraklı Vivi gemisine 1.2.1976 günü yüklenmediğini gösteriyor. 27 Ocak tarihli olan ise, ayrıca ihracat tescilli alınan 150 ton çimentonun aynı tarihte, yani 1 Şubat 1976 tarihinde gemiye yüklendiğini belgeliyor. Son parti için 250 tonluk tescil yaptırılmış ancak 150 ton yüklenmiş.

Şimdi sormak gerek, 4 bin ton nerede, 150 ton nerede? Bu 150 ton çimentonun tescilli neden sonradan yaptırılıyor ve aynı gemiye yükleniyor. 150 tonun Türk parası karşılığı 49 bin 500 lira. 4 bin tonun karşılığı ise, 1 milyon 320 bin lira. 49 bin lira Demireller için kafa kaşımaya bile değmez. Acaba 4 bin ton Türkiye'de kaldı da yalnızca 150 ton mu Libya'ya gitti!

Diğer bir nokta da, ihracatın, Mobilya davası sanığı, halen yurtdışında kaçak bulunan Atilla Özçelik'in Delta Deniz Acentalığı aracılığı ile yapılmış olması. Görülebileceği gibi mobilya yolsuzluğundaki tüm şahıs ve müesseseler aynen çimento yolsuzluğunda da karşımıza çıkıyor. Yetkilisi aynı, Mopar'ın yerini Solecaldo alıyor. Yer ve adres aynı. Zarfın üzerine Demirellerin uğraş alanına giren bir malı yazdın mı, o, Lichtenstein'deki Dr. Peter Ritter'i buluyor. Hırıs diye yazıldığına kimi bulacağına ise DP milletvekili Bay Dikmen biliyor.

BU KADARLA KALMIYOR

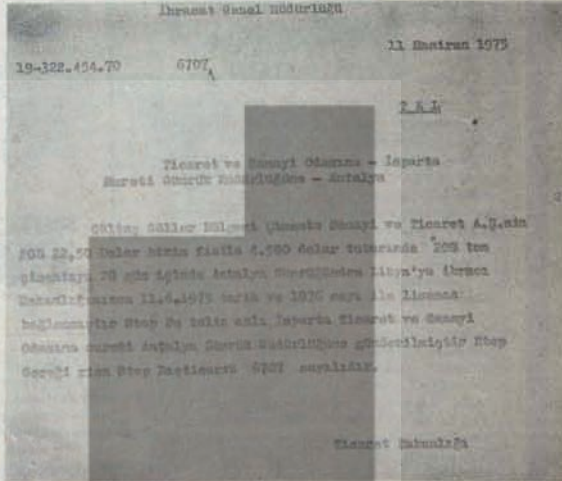
Demireller'in bir yüksek, bir düşük miktarda çimento ihracatı yalnızca bu belgelerle ispatlanmıyor. Demirellerin Göltaş, 6.6.1975 günü 10 bin ton çimento karşılığı 3 milyon 290 bin lira ile ihracat tescilli yaptırıyor. 10.6.1975 günü ise 200 ton karşılığı 63 bin lira ile tescilli hem de telgrafla alıyorlar. İki gün sonra ise 15 bin ton çimento karşılığı

4 milyon 725 bin liralık yeni bir tescille bulunuyorlar.

Şimdi bu 200 tonluk arayı sıkı sıkı, üstelik çok acele olduğu telgrafla alınmış olmasından belli miktardan açıklanması gerekiyor. 25 bin ton çimento yanında 200 tonun sözü dahi edilmez. Ancak bu miktarda Demireller için neden böylesine önemli?

Ihracatın büyük ölçüde Libya'ya yapıldığı görünüşten anlaşılıyor. Libya'da liman inşaatı yapan bir Türk firması var. Nitekim İhracat belgelerinin birinde bu isim de görülüyor. Ancak elde ettiğimiz bilgilere göre, bu Türk firması salt liman inşaatı için ufak çapta bir çimento fabrikası kurmuş durumda.

Sonuç olarak hangi yöminden alınması alınmış, Çimentodaki yolsuzluklar gün gibi ortada. Şimdiye dek konuya ilişkin bir açıklamada Demirel'den gelmedi. Geleceği de yok gibi. Her ne kadar Abdül'nin gazetesi Demirel adına sözcülük görevini yükledi ise de, sözcüğü ettiği açıklama bir türlü gelmedi. Maliye Bakanığı Teftiş Kurulu ise yolsuzluğa el koydu. Görevlendirilen milletvekilleri araştırmaya başladılar.

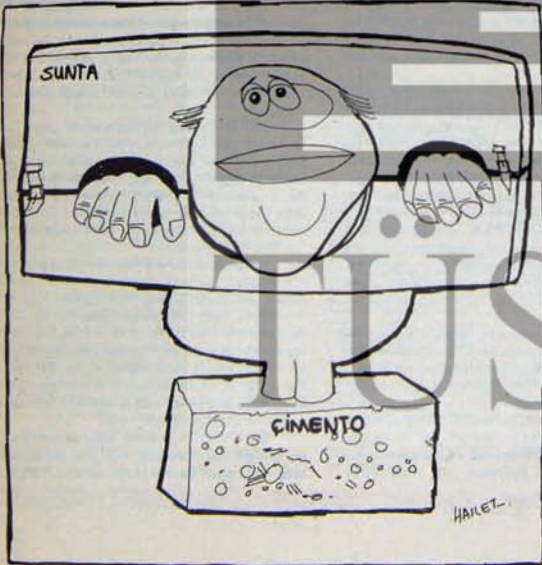
ÇİMENTO YOLSUZLUĞU VE SERMAYE BASINI

Sermaye basınının görevinin, yığınları yanlış bilgilerle doldurmak olduğu biliniyor. Basının sermayeyle bütünleşmesi ilerledikçe, basının "haber verme" namusundan söz etmek giderek olanaksız hale geliyor. "Büyük basın" sermayenin kölesi haline geldikçe, sermayenin namus ölçüleri aynen sermaye basınına da uygulanabiliyor.

Bunun son örneği, ortaya çıkarılan büyük çimento yolsuzluğunun örtbas edilmesiyle ilgili. Çimento yolsuzluğunun sermaye basını açısından iki önemi var: Birincisi, çimento yolsuzluğu doğrudan MC hükümetinin varlığını ilgilendiriyor. Çünkü, çimento yolsuzluğuyla ilgili iddialar, Demirel'i ve arkadaşlarını Yüce Divan'a götürmek için yeterli. Bu açıdan, Demirel'in, çimentodaki "sıyırma" olanakları büyük önem taşıyor. Sermayenin "üç büyük"leri, daha önceki, MC hükümetinden çok kişilerle namuslarıyla açıklanabilecek yolsuzluklara gösterdikleri itibar, bu yüzden "çimento"dan esirgediler.

Kafaları Demirel'lerle aynı ölçüde çimentoyle betonlaşmış sermaye büyükleri (Milliyet, Hürriyet ve Günaydın) için "çimento" yolsuzluğunun daha önemli yanı, yolsuzluğun Türkiye İşçi Partisi tarafından ortaya çıkarılmış olmasıydı. TİP'i ve sosyalizmi Türkiye politikasında yasaklı tutmayı, sermaye hizmetini en büyük ölçekte gören "üç büyükler", çimento yolsuzluğunu da örtbas etmeyi aynı ölçüde büyük bir görev bildiler.

Ulusal arası sermayenin "tam" ölçülerine uygun ölçülerle ince sosyalizm düşmanlığı yapan Milliyet, birdenbire dirilen "büyük mücahit" Cemil oğlu'nu okurlarına renkli ceket teknikleriyle tanıtmakta gecikmedi. Renkli Cemil oğlu portresinin, Adana sermayesinden alınan tam sayfa renkli ilanlarla aynı nüshada olması, gerçekten renkli bir tablo yaratıyordu!

YÜRÜYÜŞ'Ü

YÜRÜYÜŞ'ün yayın hayatına atılması yaklaşık olarak MC Hükümetinin başlangıcıyla eş zamanlı oldu. Aradan geçen bir yıllık süre, 12 Mart faşizan döneminden sonra, Türkiye tarihinin en karanlık günlerini getirdi. İlerici, demokratik ve sosyalist güçlere uygulanan baskılar ve yüksek düzeylere vardı. İşçi sınıfına, topluma tüm emekçi kesimlerine, politik ve demokratik örgütlere yönelen saldırılar gün geçtikçe yoğunlaştı. İktidar çevrelerinin koruduğu ve kısırttığı katil güruhların işlediği ve resmi ağızlardan "fajil meçhul" diye nitelendirilen siyasal amaçlı cinayetlerin sayısı giderek arttı.

Bu baskı ve terör ortamında YÜRÜYÜŞ, çeşitli engelleme ve karalama çabalarına rağmen 1. sayısında okuyucularına verdiği sözü yerine getirdi. Haberlerin seçiminde, yorumlarda, araştırma yazılarında, kültür ve sanat sayfalarında gözetilen ana kistas, gerçeğin, doğru olan ve ilerici, demokratik, sosyalist hareket açısından verilmesi oldu. Yanlışlıklar yapılmadı, eksik yönler kalmadı değil. Ama, yanlışlıklardan ders alındı, tekrarlanmamasına çalışıldı. Bağsızlık, demokrasi, sosyalizm yolunda onurlu bir görev yapmanın gerektirdiği biçimde davranıldı.

YÜRÜYÜŞ VE TÜRKİYE DEVRİMCİ HAREKETİ

YÜRÜYÜŞ, Türkiye'deki devrimci hareketi dünya devrimci sürecinin ayrılmaz bir parçası olarak ele aldı ve öyle değerlendirdi. Birinci sayısından başlayarak, emperyalizm ve faşizme karşı tüm güçlerin en geniş birliğini savundu. "Türkiye'deki devrimci hareketi bölünmüş, parçalanmış gibi görmek ve göstermek isteyenlerin yanlışlığına sergiledi. "Bölünmüşlük" iddiasının sosyalist örgütlenmeye karşı bir gereç olarak ileri sürülmesinin ne gibi yanlışlıkları içerdiğini gösterdi.

Emperyalizm ve faşizme karşı en güçlü silah olan, sosyalistler ve ilerici-demokratik unsurların birliği yolunda çabalama yoğunlaştırılan YÜRÜYÜŞ, sayfaunu sosyalistler kadar sosyalist olmayan fakat anti-emperyalist, anti-faşist çizgideki ilericilere de açtı. Onların görüşlerini yansıttı, yorumladı, eksikliklerini gösterdi. Ama, bir haber ve yorum dergisi olarak, teorik ve ideolojik yazıların yayınlanması YÜRÜYÜŞ'ün asıl işlevi değildi. Hükümet bunalımının bir anayasa bunalımına dönüştüğü ve demokrasinin tehlikeye düştüğü gerçeği ilk kez YÜRÜYÜŞ tarafından belirtildi.

YÜRÜYÜŞ, Türkiye İşçi Partisi'ni kurulduğu günden bu yana destekledi. Parti ve liderlerinin duyurulmasına, bildirilerine güçlerine geniş yer ayırdı. Başla işçi sınıfı olmak üzere, geniş yığınlara ulaşan sosyalist birikimi örgütlü sosyalist güce dönüştürme uğraşını yürüten Türkiye İşçi Partisi'nin görüşlerini, etkinliğini, toplumun çeşitli sınıf ve tabakalarına ulaştırma çalıştı.

İlerici, devrimci hareketin güncel görevinin toplumun demokratikleştirilmesi olduğu yolundaki TIP tezi en geniş yankısını YÜRÜYÜŞ'te buldu. Bu tezin doğruluğu bugün bazı "Sol" grupçuklar dışında hareketin geniş kitleleri tarafından kabul edilirdi. 12 Ekim seçimlerinde YÜRÜYÜŞ'ün takındığı tavır bu teze uygun oldu. Seçimlerin faşizm ve demokrasi arasında bir referandum niteliği taşıdığı açıkça ortaya çıktığı zaman "MC'ye Hayır" sloganıyla demokrasiden yana güçlerin desteklenmesi savunuldu. Bu, somut olarak, sosyalistlerin CHP'ye oy vermesi gerektiği anlamına geliyordu.

Seçimlerde CHP'nin desteklenmesi gereği ilkesiz bir karar değildi. Faşizme karşı, örgütlü bir güç olarak CHP'nin durumu ve sosyalistlerle sosyal demokratların gücününün çarçım koşullarında taktik değil de stratejik bir gerek olarak belirmesi bu desteğin temelini oluşturuyordu.

YÜRÜYÜŞ'ün her sayısı, işçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesine, örgütlenmesine, işçi sınıfının ekonomik ve politik düzeyde birliğinin sağlanması çabalarına geniş yer ayırdı. Grevlerin en somut biçimde desteklenmesi, grevci işçilerle, işçi liderleriyle görüşmeler yapıldı, sorunları, karşılaştıkları güçlükler, deneyimleri yansıtıldı.

İlerici, devrimci işçi sınıfı sendikalarının patronlara ve sarı sendikalara karşı verdikleri mücadelede YÜRÜYÜŞ'ün başlıca konularından biri oldu. Yönetici kadrosundaki bazı uyumsuz unsurlara rağmen DISK'in devrimci mücadeledeki yeri ve önemi sürekli olarak vurgulandı. Türk-İŞ'ten ayrılan ve DISK'e katılan veya katılacak olan sendikaların sayısının gün geçtikçe artmasıyla ortaya çıkan yeni durumun değerlendirilmesi, bu durumun devrimci sendikacılık ve genel olarak işçi sınıfı hareketi açısından yarattığı sorunların tartışılması ilk defa olarak YÜRÜYÜŞ'te yapıldı. Bugün bu değerlendirmenin doğru çıktığını görüyoruz.

Hemen tümüyle ilerici çizgide olan demokratik kitle ve meslek örgütlerinin yoğun baskılar altında yürüttükleri mücadeleyi YÜRÜYÜŞ her zaman destekledi ve sayfalarında yansıttı. Emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin ekonomik ve politik baskıları karşısında, geçim sıkıntısı çeken, özgürlükleri kısıtlanan geniş kitlelerin giderek işçi sınıfı ideolojisine yaklaşmalarını ve işçi sınıfının mücadele yöntemlerini benimsemeye başlamalarını, YÜRÜYÜŞ, tekellere ve faşist girişimlere karşı olumlu bir gelişme olarak gördü. Bu gelişmeyi hızlandırmak ve özellikle tüm çalışanların sendika kurma özgürlüğüne kavuşmaları yolunda çaba göstermek YÜRÜYÜŞ'ün büyük önem verdiği sorunlardan biri oldu.

Kent işçilerinin ve demokratik kitle örgütlerinin mücadelelerine geniş yer ayıran YÜRÜYÜŞ'ün aynı iliyi köylülerin ve tarım işçilerinin mücadelesine göstermemesi açık yüreklilikle kabul edilmedi ve hızla giderilmesi gereken bir eksiklik oldu.

İlerici harekette özel ve önemli bir yeri olan üniversite gençliği sorunları, eylemleri YÜRÜYÜŞ'te enine boyuna tartışıldı. Hareketin ilerici ve demokratik yönü vurgulanırken kullanılan bazı yöntemlerin

yanlışlığı ve geçmişten alınması gereken dersler belirtildi. İlerici gençlik hareketine yöneltilen baskı ve şiddet karşısında izlenmesi gereken yolun ne olduğu belirtildi. Saldırıların, cinayetlerin arkasında hangi güçlerin bulunduğu belirlerler ortaya konuldu. Ülkü Ocaklarının çöküklenmiş faşistlerin yürüttükleri saldırıların yöneticilerinin YÜRÜYÜŞ tarafından açıklanması geniş yankılar uyandırdı.

İlericilerin, demokratların ve sosyalistlerin önünde duran en güncel görevin MC'nin iktidardan düşürülmesi, geniş emekçi yığınlarına en geniş hak ve özgürlüklerin sağlanması olduğunu sürekli olarak işleyen YÜRÜYÜŞ, demokrasi mücadelesinin parlamentoya hapsedilemeyeceğini ve asıl etkin yöntemin geniş demokratik kitle hareketleri olduğunu vurguladı.

Bugün, bu görüşler yalnızca sosyalistler tarafından değil, ilerici, demokrat birçok örgüt ve kişi tarafından da benimseniyor. YÜRÜYÜŞ, MC iktidarı karşısındaki mücadeleyi yalnızca parlamentoya hapsedilemeyecekleri sürekli olarak eleştirmekle, gerçekten etkin bir kitle muhalefetinin oluşturulmasına, bir yayım organı olarak katkıda bulunduğunu inanmaktadır.

YÜRÜYÜŞ VE CHP

YÜRÜYÜŞ, CHP'nin ne olup ne olmadığını ortaya koyarken sosyalist bir örgütün görevlerini CHP'ye yüklemeye çalışın ve dolayısıyla sosyalist örgütlenmenin gerekliliğini inkârı kadar gibiden görüşleri de eleştiriyordu. YÜRÜYÜŞ, tüm sosyal demokrat partilerde gözlenen bir olguyu sürekli olarak sergilemeye çalıştı. Yani, CHP içerisinde çeşitli eğilimlerin bulunduğu, ilerici, demokrat anti-emperyalist unsurların yanı sıra, sermaye ile organik ilişkileri olan kişi ya da kanallardan da CHP içinde yer aldığı gerçeğine işaret etti. Genel sosyal demokrasi talebini, Türkiye'de CHP düzeyinde somuta indirgedi.

YÜRÜYÜŞ, anti-emperyalist, anti-faşist gücünde CHP'nin önemli işlevleri olduğunu tekrarlardı. Ancak, CHP'nin bu işlevleri hangi koşullarda ve ne ölçüde yerine getirebileceğini de uzun uzadı tartıştı. Bu arada, CHP'nin ilerici mücadelede ileri adımlar atmasını, sosyalistlerden gelecek yapıcı eleştirilere bağlı olduğunu vurgulandı. YÜRÜYÜŞ sürekli olarak CHP için çekişmelerden sosyalizm adına yararlanma yönüne karşı uyanlarda bulundu. CHP'nin iç bütünüğünün taşıdığı büyük önemden hareketle bu tip eğilimlere karşı durdu. Bu çerçevede ilerisinde, CHP içerisinde sözde "sol" görünüp fırsatçılıktan öte hiçbir şey yapmayan unsurların teşhirini de görev bildi.

YÜRÜYÜŞ VE FAŞİST TIRMANIŞ

Yayın hayatına başladığı ve sürdürdüğü baskı ortamında YÜRÜYÜŞ, faşizme ve faşist girişimlere karşı etkin bir mücadele verdi. Faşizm heveslerinin arkasında yatan gerçeğin, Türkiye tekeli burjuvazisinin emperyalizmin saplandığı çarkız yol olduğunu gösterdi. Kapitalizmi bir sistem olarak eleştirmeden, kapitalizmden söz etmeden faşizmi eleştirmenin, faşizme karşı çıkmının tümüyle tutarlı olamayacağını vurguladı.

MC iktidarının emperyalizmle elele yürüttüğü faşist tırmanışın biçimi ve yönü üzerinde duruldu. İlerici, demokratik kamuoyunda "öğretmen kıyımı" ve "memur kıyımı" diye adlandırılan girişimlerin altında bir cezalandırma, gözdağı verme niteliğinden çok daha ileriye geçtiği, devlet kadrolarının faşistleştirilmesi, ele geçirilmesi niteliğine burundüğünü ilk defa YÜRÜYÜŞ'te belirtildi.

Egemen sınıfların çeşitli kesimlerini temsil eden MC partileri arasında, bu kesimlerin sürüşmesinden doğan anlaşmazlıklardan kaynaklanan fakat ilerici, demokratik, sosyalist hareket karşısında bir kenara bırakılan ilişkilerin niteliği ve biçimi YÜRÜYÜŞ'te sürekli olarak tartışıldı. Egemen sınıflar arasındaki çekişmelerden yararlanmanın devrimci hareket için ne kadar hayati bir önem taşıdığı belli olduğuna göre hareketin taktiklerinin saptanması sırasında bu ilişkilerin de hesaba katılması gerekiyor.

Geniş halk yığınlarına baskı ve terörden başka bir şey getirmeyecek olan faşizmin doğal olarak bir kitle tabanından yoksun olması sonucu, faşizm heves-

ÜN BİR YILI

İşçi egemen sınıfların kendilerine toplumsal bir taban yaratma çabalarının somut biçimleri YURUYUŞ sayfa- larında ortaya kondu. Emekçi tabakalara ekonomik olanaklar sağlama maskesi altında faşizm için destek yaratma girişimleri sergilendi.

Faşist tirmanış karşısında, varolan demokratik hak ve özgürlüklerin sonuna dek savunulması ve gider- kek daha da genişletilmesi en öncel ve hiç bir biçim- de ihmal edilmeyecek kadar önemli bir sorun olarak belirginleştiği için YURUYUŞ bu hak ve özgürlükle- rin korunulması yolunda çaba gösterdi. Bazı grupçuk- ların kullandıkları yöntemlerin benimsenecek hiçbir yönü olmasına karşın, bu hareketlerin demokratik özüne sahip çıkıldı, savunuldu. Öğrencilere karşı yü- rütülen saldırı ve baskı politikasının ardında yatan faşist güçler teşhir edildi.

İşçi sınıfının sendika seçme özgürlüğüne yönel- tilen saldırılar Tarih ve Seydişehir'de en yoğun biçim- de birüdüğü zaman Tarih ve Seydişehir işçileri en büyük desteği YURUYUŞ sayfalarında buldular. YURUYUŞ özel muhabirleriyle olaylar yerinde izle- di ve en doğru, en geniş biçimde yansıttı. Özellikle SSK'da işçilerin memur yapılmak istenmesi sonucu ortaya çıkan mücadelenin önemi, bu mücadelede baş- arı kazanılamazsa sonuçları işçi sınıfı hareketi açın- dan ne anlama geleceği belirtildi.

İşçi sınıfının ekonomik örgütlenme mücadelesi- ne yöneltilen saldırıların neden kamu sektöründeki işyerlerinde başlatıldığının ilk ve en doğru çözümle- nmesi YURUYUŞ'te yapıldı. Devlet kadrolarına dol- durulan faşist elemanlarla san sendikaların işbirliği sergilendi.

Faşizme tezgahlama yolunda yasaları ve yargı organlarını hiçe sayan MC iktidarının TRT'yi faşiz- min borazanı durumuna getirmek için harcadığı çaba- lar, İsmail Cem'in TRT'nin yasal Genel Müdürlüğü olarak kabul edilmemesi sorununda düğümlendi. YURUYUŞ diğer bütün ilericileri yayın organları gibi İsmail Cem'i sa- vundu. İsmail Cem kişiliği yüzünden değil, faşizm- demokrasinin kavgasında demokrasinin TRT sorununda simgeleşmiş görüntüsü olduğu için savunuldu. Sol gös- terip sağ vuran veya "tarafsız" olma iddiasında olan kimi yayın organlarının Nevzat Yalçıntaş'ın TRT Gen- el Müdürlüğünden istifası dolayısıyla bu kişiyi bir de- mokrasi havarisini gibi gösterme çabalarının güçlüğü, kofluğu ortaya çıktı.

Bazı kesimlerce demokrasinin garantisi gibi gö- rülmek istenen Cumhurbaşkanı Korutürk'ün açıkça taraf tutana, yetki aşması diye nitelendirilebilecek davranışlarını cesaretle eleştiren tek ilericileri yayın or- ganı YURUYUŞ oldu. Korutürk'ün bu nitelikteki de- meç ve davranışları, hukuk kurallarına aykırılığı yargı organları tarafından belirlenmiş olan atama kararname- lerini hiçbir sakınca görmeden imzalanması, güvenoyu almaması olan İrnak hükümetini sanki güvenoyu al- mışçasına desteklemesi, yargı organlarının bazı olay- larından ders alması gerektiği yolundaki sözleri ve diğer

açıkça taraf tutan davranışları YURUYUŞ tarafından kıyasıyla eleştirildi.

YURUYUŞ, KAPITALİST DÜNYA VE TÜRKİYE KAPITALİZMİ

Emperyalist sistemin günümüzdeki özellikleri, gelişme yönleri ve eğilimleri, bu sistemde yer alan ül- kelerin ve özellikle de ABD'nin durumu YURUYUŞ'un sık sık üzerinde durduğu bir konu oldu. Dünya ka- pitalist sisteminin genel bunalımının bir görüntüsü ola- rak ortaya çıkan para, enerji bunalımı gibi konular bil- mimsel olarak incelendi. Emperyalizmin ekonomik ve politik gücünün günümüz koşullarında nereye kadar uzanabileceği, nerelere yenilgiye uğratıldığı, emper- yalizmi "kadir-i mutlak" gibi gösterme çabalarının yanlışlığı, ABD emperyalizminin en önemli araçları- nın biri olan CIA'nın gücünün emperyalizmin gücü ile sınırlı olduğu gerçekleri dile getirildi. CIA ve bağ- lantıları sürekli olarak gözler önüne serildi.

Türkiye kapitalizminin ekonomik ve politik soru- nuları, emperyalizme ilişkileri ayrıntılı bilimsel in- celemelerle ortaya kondu. Türkiye sanayiinin yapısı, dışa bağımlılığı, faşist bir belge niteliği taşıyan Üçün- cü Beş Yıllık Plan'ın Türkiye'nin kapitalist yoldan kal- kınması için önerdiği yollardan emekçi sınıf ve tabaka- lar açısından ne anlam taşıdığı, MC iktidarı bütçesinin içeriği ve getirdiği sorunlar, vergi yükü, kapitalist pa- zanın daralması sorunu, teşvik tedbirleri ve vergi iadesi gibi politikaların niteliği ve sonuçları vb. konular ile- rici-sosyalist açıdan incelendi, yorumlandı.

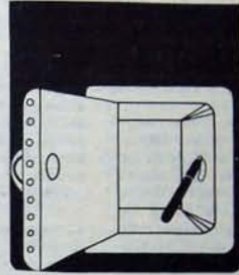
Türkiye'nin doğu ve güneydoğu bölgelerinin ge- ri kalmış yapısı, egemen sınıfların ideolojik propagan- daları ve durumun yanlış çözümlemesi sonucu ileri- ci, sosyalist hareketin bir kesiminde bile yanlış yor- umlamalara ve eylem programlarına kaynak olduğu için YURUYUŞ bu konu üzerinde özellikle durdu. Sorunun özünü,kapitalizmin, dünya ölçeğinde olduğu kadar ulusal ekonomiler ölçeğinde de eşit olmayan gelişmesinin oluşturduğu belirtildi. Egemen sınıfların bu eşit olmayan gelişmeyi daha da körükleyerek nasıl bir sosyo-ekonomik geriliğe yönlendirdiği somut kanıt- larla saptandı. Doğu bölgesinde yaşayan halkın kurtu- lusunun bütün emekçi sınıf ve tabakaların verdiği kur- tuluş mücadelesiyle birlikte olacağı vurgulandı.

YURUYUŞ VE DÜNYA DEVRİMİ SÜRECİ

YURUYUŞ, dünya devrimci hareketinin çeşitli kesimlerine, eylemlerine, başarılarına, sorunlarına geniş yer ayırarak, tutarlı bir enternasyonalist çizgi iz- leyerek sermaye basını tarafından çarpıtılan dünya gerçeklerini okurlarına en doğru biçimde aktarmıştır.

Dünya sosyalist sistemindeki gelişmeler, emper- yalizme karşı kazanılan başarılar, başta SSCB olmak üzere bütün sosyalist ülkelerin aktif çabaları sonucu gerçekleştirilen Helsinki anlaşmasının önemi, sosya- list ülkelerin devrimci harekete yaptıkları politik, ekon- omik, askeri ve ideolojik katkılarının büyüklüğü YU- RUYUŞ'un her sayısında yer aldı.

Kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketleri ve parti- leri temel konu olarak ele alındı, eylemleri ve başlan- ları geniş ölçüde yansıtıldı. Bu başarıların hangi ko- şullar altında kazanıldığı, Türkiye devrimci hareketi- nin bu eylemlerden alması gereken dersler vurgulandı. Şili halkının ve Unidad Popular'ın kanlı Pinochet fa- şizmine karşı verdiği savaşın niteliği, Portekiz'de ileri demokratik toplumun kurulması yolunda PKP'nin iz-

lediği tutarlı çizgi, İspanya halkının mücadelesi bütün yönleriyle tanıtıldı.

Vietnam, Kamboçya, Angola, Mozambik halk- larının emperyalizm ve işbirlikçilerine karşı verdikleri savaşın başarıları, dünya devrimci hareketinin başansı oldu. Ulusal kurtuluş savaşları sonunda emperyalizmi yenen ve bağımsızlık kazanan bu ülkeler halkları- nın gerek savaş sırasında gerekse zaferden sonra öle- rinde duran sorunların neler olduğu, çözüm yollarını güçler dengesinde hangi yöne eğilmesi sonucunda belirleneceği gibi konular geçmişin zengin deney biri- kimleri de gözönünde tutularak incelendi.

Sözde devrimci olan fakat aslında emperyalizm- le işbirliği içinde dünya devrimci hareketine ihanet eden Maoçuların NATO ve AET yanında ve Angola'da CIA beslemesi sahte kurtuluş örgütleri safında yürüt- tükleri politikaların gerçek niteliği sergilenmeye çalış- ıldı. Gözüm diye nitelendirilen ve ülkemizde de etki- leri görülen radikal küçük burjuva eylemciliğinin ger- çek devrimci harekete verdiği büyük zararlar üzerinde duruldu.

YURUYUŞ, dünya devrimci hareketinin üç ke- simi arasındaki birliği, bütünlüğü, sürekli etkileşmeyi ön plana çıkardı. Sosyalist sistemin belirleyici yönünü vurguladı, emperyalizme karşı başarı kazanabilmenin en önemli koşulunun dünya işçi sınıfı hareketiyle bütünleşmek olduğunu belirtti.

YURUYUŞ'un bir yıllık yayın hayatına baktığı- mız zaman onurlu bir mücadelenin bir parçası olma- nın verdiği sorumluluk, dürüstlük ve iyiniyetle hareket ettiğimizi iddia edebiliriz. Yapılan yanlışlıklar, eksik- likler YURUYUŞ'un başarılı çizgisıyla karşılaştırılın- ca gerçekten önemsenmeyecek bir düzeyde kalmak- tadır. Okuyucularımıza verdiğimiz sözü tuttuk. Tek- ellerin emrindeki basın ve yayın organlarının hasral- tu ettiği haberleri verdik,yorumları yansıttık. Bunu ya- rarken de bilimsel sosyalizmi, ilericileri ve demokratik hareketin yönünü kendimize pusula edindik.

YURUYUŞ, bağımsızlık, demokrasi ve sosya- lizm yolunda bir yaşına bastı. Bu amaçlara kendini adanmış herkese kutlu olsun.

YURUYUŞ

La mosquée et le hammam

L'hebdomadaire d'Ankara YURUYUŞ, proche du parti ouvrier de Turquie, révèle à ses lecteurs un grand projet de l'élite pale et du gouvernement, représenté par M. Erbakan, leader du Parti du salut national, pour construire l'écote rurale.

« La construction de cet ecote, c'est qu'il y a plus assez de services proposés aux villages pour cette période chaude. C'est le projet de construire une mosquée et un hammam dans chaque des quartiers ruraux villages fars. Les paysans n'apprécieront pas si ce n'est pas le besoin d'aller en leur jour faire leur prière et procéder à leurs ablutions rituelles. Mais quelle genre de mosquée s'attend-il construire? D'est-ce une simple ecote? Pourquoi il y a pour une mosquée sans minaret? Y'a-t-il des dimensions standards selon la grandeur du village? Un minaret dépourvu de haut-minaret fait-il l'édifice? »

« Pour le hammam, le problème est encore plus délicat. Le hammam sans eau chaude est encore à inventer, on ne pourra en construire que dans les villages bien servies. Ce n'est pas tout comme notre peuple n'apprécie guère la douche froide en hammam. Il faudrait chercher d'être plus. Mais comment le faire payer? Faut-il-il envisager les techniques modernes - la gaz, le gaz naturel, l'électricité, l'énergie nucléaire? On peut aussi envisager de faire construire les hammams par l'Etat et d'en assurer l'exploitation au secteur privé... crédits à l'appui. Quel projet au moment où le déficit budgétaire atteint 18 milliards de liras... »

SENDİKAL MÜCADELEDE SAHTEKARLAR AÇIĞA ÇIKIYOR

Türkiye'de gerici, emek düşmanı iktidarların baş hedeflerinden birinin işçi sınıfı ve onun çeşitli düzeylerdeki mücadelesi olduğu defalarca söylendi. Türkiye'de öteden beri uygulanan girişimlere bakıldığında, gerçekten de işçi sınıfının, sermayenin ve onun iktidarlarının baş hedefi olduğu ortaya çıkıyor.

Toplumun itici gücü olan işçi sınıfının baş hedef olması büyük bir anlam taşıyor. Bir başka deyişle, işçi sınıfı hareketini yalnızca baskı, şiddet ve açıkça yasa dışı önlemlerle durdurma olanığı yok. İşçi sınıfına karşı bunların yanısıra bir çok "ince" yöntem geliştirilmiştir. Ya-sa perdesi arasındaki çeşitli boşluklar, işçi sınıfının ekonomik mücadelesine karşı kullanılıyor.

Kullanılanlar, işçi sınıfı adına ortaya çıkan ama patronun yana sendikalar. Günümüzün bir başka özelliği daha var. Bugün açıkça patronun yana oluşunu açıkça sergileyen, işçi sınıfını açıkça satan sendikaların tutunma olanığı hiç yok. Bunun yerine sözde işçi sınıfından yana, hatta "sosyal demokrat" sendikalar ortaya çıkıyorlar. Ama pratikte yaptıkları, işçi sınıfının ilerici sendikalarının önünün kesip bunları yok etmeye çalışmaktan başka bir şey değil.

Son günlerdeki en somut örnek, kimilerinin "sosyal demokrat" ya da ilerici bildikleri Oleyis Sendikası ve yaptıkları. Oleyis'in yaptıklarıyla, ilerici bilinen sendikaların, kimi yöneticilerin elinde, gericiğin değerimine su taşınma işlevi daha sık olarak ortaya çıkıyor.

Oleyis Sendikasının amacı, aynı işkolunda DISK'e bağlı Turizm-İş Sendi-

kasını işçiden koparmaya çalışmak. Başta da değindiğimiz gibi, bu sırada yasalardan içinde bırakılmış çeşitli boşluklardan da yararlanıyor. Çünkü Türkiye'de toplu iş sözleşmesi uygulamasının her türden sahtekârlığa açık kapı bırakır bir biçimde gelişmesi, işçiden kopuk ama üçkâğıtlıktan yana nasibini alan sendikaların çeşitli oyunlar oynamaları-na olanak tanıyor.

SAHTEKARLIK ÖRNEKLERİ

Sözde "sosyal demokrat" Oleyis Sendikasının, ilerici Turizm-İş karşısında giriştiği oyunlardan bazılarını kısaca sıralayalım:

1. ETAP OTELI SAHTEKARLIĞI: Oleyis yöneticileri, ETAP Otelinde çalışan ve Turizm-İş Sendikası üyesi olan işçilerin adına sözleşme yapabilmek için, işçilerin imzalarını taklit etmişler, böylelikle düzenledikleri sahte giriş fişlerini kullanmışlardır. Adlarına imza düzenlenen işçilerin itirazı üzerine olay ortaya çıkmış, imzaların sahteliği yeminli bir kişi tarafından saptanmıştır. Bu olay sonucunda Oleyis yöneticilerinden üçü hakkında dava açılmıştır.

2. HILTON OTELI SAHTEKARLIĞI: Oleyis sendikası yöneticileri bu kez Hilton Oteli'nin 445 işçisi üzerinde bir dolap çevirmeye kalkıyorlar. Bu iş için, yardımcı seçtikleri bir kişi daha vardır: İstanbul 10. Noter başkâtibi. Sendika yöneticileri ve noter başkâtibi, Turizm-İş Sendikası üyesi olan 445 Hilton işçisinin bu sendikadan istifa ettiklerine ilişkin sahte istifa belgeleri düzenliyorlar. Bu da işçilerin başvurusu üzerine açığa çıkıyor. Oleyis yöneticileri ve hempaları noter başkâtibi şimdi adalete önünde.

3. HILTON'DA BİR BAŞKA SAHTEKARLIK: Hilton'da yapılanlar bundan ibaret değildir. Geçtiğimiz yılın yaz

BURJUVAZİ NASIL

ÇUKUROVA'DA SAHTE EYLEMLİ SAHTE SENDİKALAR

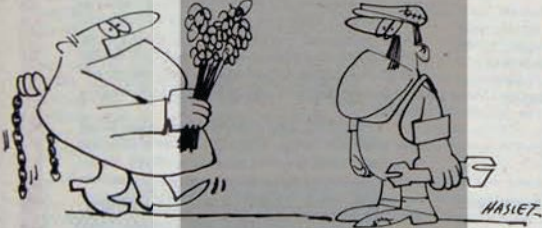
aylarında Oleyis'ten istifa ederek Turizm-İş'e kaydolun 337 Hilton işçisi adına, Oleyis sahte üyelik belgeleri düzenlemiş ve bu belgelerle Bölge Çalışma Müdürlüğü'nden Hilton için yetki almışlardır. İşçilerin başvurusu üzerine, İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü üyelik belgelerini incelemiş ve sahtekârlığı saptamıştır. Oleyis üyelerinden biri, üyelik fişlerindeki sahte tarihleri kendisinin attığını kabul etmiştir.

Bunların dışında, Oleyis Sendikası, sahte üye fişi düzenleme, resmi evrakta sahtekârlık, noter sahteliği, aıdat sahtekârlığı gibi yöntemlere Carlton Oteli Gönen kaplıcaları ve Bursa Çelik Palas gibi işyerlerinde de başvurmuş, bunların tümünde işçilerin başvurusu üzerine Oleyis yöneticileri hakkında dava açılmıştır.

Başta da söyledik. İşçi sınıfını hedef alan oyunlar çok çeşitli. Sahtekârlık ve üçkâğıtlılıkta uzmanlaşmış sözde yöneticiler ilerici işçi hareketi karşısında bir çok boşluktan yararlanabiliyorlar. Ama yine Oleyis örneğinde görüldüğü gibi, son sözü tabandaki devrimci işçiler söyleyecek. Sahtekârları, işçi sınıfı düşmanlarını kendi elleriyle birer birer ortaya çıkaracaklar.

Mersin'deki Soda fabrikasında çalışan 900 işçi üzerinde oynanan oyunların dökümü YÜRÜYÜŞ'ün geçen sayısında yer alıyordu. Ayrıca okurlarımız, sarı sendikaların ve faşistlerin bütün şarptırmalarına karşılık, Soda grevinde elde edilen hakları rakam rakam okuyup öğrendiler.

Ancak, Mersin'deki grevin, genel olarak Çukurova bölgesi için öğrettiği başka önemli noktalar da var. Bunlar, işçi sınıfı mücadelesi geliştikçe, işçiler üzerindeki oyunları daha bir çeşitlilik ve karmaşa kazandırmış sergiliyor. Turizm-İş Sendikasının mücadele etmek zorunda kaldığı türlü çeşitli oyunlar dergimizin bu sayısında yer alıyor. Buna benzer, daha dolambaçlı uygulamalar, Çukurova'da yürürlükte. Çukurova'da da ilerici sendikal hareket bir çok engelle mücadele etmek zorunda.

DİRENİŞ

Karabük Demir ve Çelik Fabrikası ve Çelik-İş Sendikası arasında akdedilen 7. dönem Toplu İş Sözleşmesi işçiler arasında tekiyle karşılandı. Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarının ek tesislerinin kurulmasında çalışan Karabük Demir ve Çelik işçileri, bu sözleşmeye protesto gösterisiyle işyerindeki çalışmayı bıraktılar. Toplam 1200 montaj işçisinin direnişine neden olan sözleşmenin kısaca özeti şöyle:

- 1- Saat ücretli daimi işçilere birinci yıl 440 kuruş/saat, muvakkat çalışan işçilere 150 kuruş/saat olarak kabul edilmiştir.
- 2- Kuruluş yıldönümünde (Karabük Demir Çelik Fab.) dağıtılması kararlaştırılan 10 günlük ücretleri tutarındaki temettünün salt daimi işçilere verilmesi, muvakkat işçilere verilmemesi,
- 3- Çelik-İş Sendikası'ndan olan ustabaşı ve postabaşlar işyeri temsilcisi olarak atandığı Karabük Demir Çelik Fabrikasında, işçi alma ve işçi çıkarma yetkileri de bu sendikalarca kullanılmaktadır.
- 4- Ereğli Demir ve Çelik Fab. Yüksek Fırın, Soğuk Makas, Kok Fab. gibi ek tesislerin montajını alan Karabük Demir Çelik İşletmesine bağlı bulunan işçilerin salt 250 işçisi daimi, geriye kalan 950 işçisi ise muvakkattır.

Kok fabrikası, yüksek fırın ve soğuk makas ünitelerinin montajında çalışan Karabük Demir Çelik işçilerinden üç işçi arkadaşımız iş kazaları ile, daha önce hayatlarını kaybettiler. İşçilerin kanıyla sulanan sözleşme, ustabaşı ve postabaşı gibi yüksek kademeli işlerde çalışan milliyetçilik, Türkçülük, ırkçılık ve mezhepçilik sloganıyla baskı ve terör yaratan kişiler adına yapılmıştır.

Direnışı yürüten işçilerle (muvakkat) konuşmak isteyen gazetecilere daimi işçiler engel olmuşlardır.

BURJUVAZİ

CAN AÇIKGOZ

İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun genel kurulu geçtiğimiz günlerde yapıldı. Burjuvazinin çeşitli sözcüleri konuşular bu genel kurulda. Konuşular ve konuşukça gerçek yüzlerini, anti-demokratik kimliklerini bir kere daha açıkça gösterdiler. İşçi sınıfının kazanılmış demokratik özgürlüklerini, ekonomik ve sosyal haklarına, zaten kısıtlı olan bu haklara, pervasızca saldırıp durdular. Kendilerine "ilericilik" atfedileni bir kere daha utandırdılar, hayal kırıklığına uğrattılar.

YÜRÜYÜŞ'ün satışa çıktığı bugün ise başka bir konfederasyonun genel kurulu başlamış olacak. Amerikan tipi sendikacılığın temsilcisi olan ve yanal bir boğçaya dönmüş bulunan TÜRK-İŞ'in genel kurulu. Gerçekten, bugün, TÜRK-İŞ, faşist sendikaların sosyal demokratlara kadar açılan bir yelpazeye kucaklamaktadır. İçinde MHP'lisi, AP'lisi, MSP'lisi, CHP'lisi bir arada bulunuyor. Bağlı sendikaların alt kademelerinde ve işyerlerinde ise sosyalist unsurlar hızla çoğalıyor. Bu yüzden de TÜRK-İŞ her gün kan kaybediyor, işçiler DISK'e yöneliyorlar.

TÜRK-İŞ Genel Kurulunda ne olacağı, genel kurul öncesi üç aşağı beş yukarı belli oldu. CHP ve AP genel başkanlarının partilerine üye sendika liderlerini bir araya toplayarak "ne yaparsanız yapın ama TÜRK-İŞ'in bütünlüğünü mutlaka muhafaza edin" demelerinden nasıl bir yönetim oluşturulacağı ortaya çıktı. Gazetelerde pazarlık haberleri birbirini kovaladı. Genel Kurul kişisel bazı hesapların da üstesinden gelirse CHP'li ve AP'li sendika yöneticilerinin TÜRK-İŞ üst yönetiminde bir araya gelme beklenmelidir. Ama bu kısa vadeli bir çözüm olacaktır. TÜRK-İŞ içindeki kavgalar ve işçilerin TÜRK-İŞ'ten uzaklaşmaları sürecini uzun süreli olarak engelleyemeyecektir.

Genel Kurul öncesi belli olan bir husus da, genel kurulun yine kesif bir anti-komünizm propogandası alanı haline getirilmek isteneceğidir. Genel kurula sunulan çalışma raporu, bunun işaretini vermektedir.

Burjuvazinin, emek olarak demokratik hak ve özgürlüklere, özel olarak işçi sınıfına saldırısının arttığı, işçi sınıfının bir bölümünü yine TÜRK-İŞ içinde tutabilmenin çaresinin arandığı ve yeni toplu sözleşmeler dönemine girildiği

SAVAŞINI VERİYOR?

GREV VAR,
URETİM SÜRÜYOR!

Egemen sınıfların, sanayiın, işçi sınıfının geliştiği bölgelerde işi baştan sıkı tutmak istedikleri biliniyor. Egemen sınıfların Çukurova'da gelişmiş yerleşmiş bir ilerici sendikal harekete tahammülleri yok. Oyunlar da bunu engellemeye yönelik.

Mersin Soda grevinde olup bitenler yalnızca bir örnek. Başka yerlerde başka örnekler de var. Çukurova'da sarı sendikaların elinde inleyen işçilerin durumu bugün pek az kişi tarafından biliniyor. Bugün hâlâ Çukurova'da korsan sendikalar işçinin sırtından milyonlar vurabiliyor.

Örneğin bir san Petrol-İş Sendikası var. Bu sendika Mersin'de AKFA'da aylardır grev sürdürüyor. Ama bu, sözde bir grevdir. Fabrikanın kapısında grev olduğu yazılıdır, ama grevci işçiler vardiya olarak çalışır işverene. Ürünlerini sahte grevi bahane ederek patronu bazı ucuz taahhütlerinden kurtarmak. Ürünlerini daha pahalıya satabilmesini sağlamak. Bunun aracı da tabii Petrol-İş oluyor. Üstelik bu sendika, bilmenyentere kendisini "aylarca grev sürdüren bir sendika" olarak tanıtabiliyor.

GÖZ BOYAMA GREVLERİ

Sarı sendikaların işçilerin gözünü boyama oyunları yalnızca AKFA'da olup bitenlerden ibaret değil. Sarı sendikaların tutunabilmesi için özellikle devlete ait işyerleri büyük masrafları göze alabiliyorlar. Aynı İzmir Tarih örneğinde olduğu gibi. Çukurova'daki örneği, Tarsus Sümerbank boya fabrikası. Petrol-İş burada aylarca grev sürdürdü. Sonunda pek de önemli sayılmayacak haklar elde etti. İlerici sendikaları grevleri üzerinde pek hassas olan "çevreler, Petrol-İş'in Sümerbank'ta aylar süren grevini umursamadılar bile. Amaç, yine açık. Devlet eliyle sarı sendikalara prim kazandırmak ve böylelikle ilerici sendikaların yolunu kesebilme.

Bütün bunlar olup biterken, Demirel Mersin'de "İşçi, işveren elele" dövizleri ile karşılanıyor. Yukarıda değinilen türden grevler de yine "İşçi işveren elele" sloganı altında yapılıyor.

Ancak bütün bunlara karşılık Çukurova egemen sınıflar ve onların paralelindeki sendikalar için tek yer değil. Çukurova işçisi, sınıf sendikalarını seçme süreci içinde. Oyunlar bu süreci durduramayacak.

"İŞVERENE BAĞLI OLMAMA" SUÇU

MC iktidarının, toplumun çeşitli sınıf ve tabakaları üzerinde uygulayacağı baskılar biliniyor. Üldürden işçiler, öğrenciler gibi, binlerce işçinin işlerinden atılmaları, bu baskı politikasının bir parçası.

Bu olaylardan birine ilişkin gerekçe elimizde. Bu gerekçe, işçilerin işten atılmalarında hangi "kıstas"ların kullanıldığının güzel bir örneği.

Mithat Dursun, Kayseri'de ÇINKUR Çinko Sanayiinde çalışan bir işçi. Aynı zamanda Türkiye İşçi Partisi Kayseri İl Yönetim Kurulu üyesi. Mithat Dursun, işyeri disiplin kurulunun 20 Mart tarihinde aldığı bir kararla işten atılıyor. Disiplin kurulu kararına göre Mithat Dursun'un suç, "yasa dışı düşüncü ve adı geçenin işyerine bağlılıkla bağdaşmayan ve her vesile ile şirketimiz aleyhine lakındığı tutumdur."

Nasıl, ne büyük bir suç değil mi? "Yasa dışı düşünce" deymi işverenlerin düşünce özgürlüğü konusundaki tavırları açıkça ortaya çıkmıyor mu?

Suç delili de Mithat Dursun'un Arkadaş adlı gazeteye gönderdiği bir yazı. Kayseri'de çıkan bu gazeteye gönderdiği yazıda Dursun, daha önce yapılan bir işten çıkarma işlemine değinerek, bu işleme karşı hareketsiz kalınmasını eleştiriyor. Disiplin Kurulu kararına göre Dursun bu eleştiriyi yaparak "kanunusz bir direniş götürlümemiş olmanın üzüntüsünü dile getirmektedir." (!)

Dahası da var.. Yine disiplin kurulu kararına göre, Dursun, bu yazıyı gazeteye göndererek "işverene bağlılıkla bağdaşmayan tutumunu teyid etmiştir."

İşte, bir işçiyi işten attırarak suçlar bunlar: Yasa dışı düşünmek! İşverene bağlı olmamak!

VE SENDİKAL HAREKET

bugünlerde ilerici sendikal hareketin durumu da önem kazanıyor.

Çünkü, burjuvazi elinden gelse işçi sınıfının her türlü örgütlenmesinin kökünü kazınmasından yanadır ve gücü yettiği oranda bunu sağlamanın imkânlarını arar. Ama unutmamak lâzım; bu, her zaman burjuvazinin elinde olan ve onun iradesine bağlı bir husus değildir. Böyle olduğu için de, burjuvazi bakımından sorun, işçi sınıfının sendikal örgütlenmesinin şu veya bu yolla kontrol altında tutulmasıdır. Hareketin belli bir düzeyde ve nitelikte "ehlileştirilmesi" de burjuvazinin işini görebilir. Burjuvazinin ve uluslararası kapitalizmin bu uğurda kullandığı çeşitli metotlar ise biliniyor ve senelerdir yazılıp çiziliyor Türkiye'de. Özellikle stratejik önemi olan bazı işkollarının kesin kontrol altında tutulmak istemesi, bunu sağlamak için gerektiğinde nice "seceresi âlemin malumu olan"ların "solcu", "devrimci" kesilmeleri görülmemiş durumlar değildir. CIA denen örgütün sadece gerici, sağcı ajanlar kullanmadığı, yer yer gerektiğinde kullandığı "solcu" nice elemanlarının olduğu da biliniyor. Ama konumuz da değil.

İlerici sendikal hareketin durumu önem kazanıyor, çünkü, önümüzdeki dönem eğer burjuvazi kazanacaksa, kendi gücünden çok, ilerici sendikal hareketin hatalarından dolayı kazanacaktır. Onun için işçi sınıfının sendikal hareketinin yeni köşe başlarına yaklaştığı günümüzde, sorunları aşmanın yolu, bazı konularda açık fikre sahip olmaktan ve hatasız politikaları yürütmekten geçiyor.

Hata yapmamanın ilk koşulu, Türk-İş artığı metotlardan vazgeçilmesidir. Burjuvazinin ilerici sendikal hareketi "ehlileştirme"nin yollarını aradığı günlerde belli ayak oyunları ile ilerici sendikal hareket içindeki sosyalist birikimi etkisiz hale getirmek unutulmamalı ki burjuvaziden başka kimseye hayır getirmez. Ve bu metotları uygulamakta ısrar etmek burjuvazinin değerimine su taşımaktan başka anlam taşımaz.

Amerikalı Millen isimli bir zat var. Bu zat Türkiye'de Amerikan Çalışma Ateşesi olarak görev yapmış. Daha sonra ABD Çalışma Bakanlığı Siyaset Planlama ve Araştırma Dairesine atanmış ve bu görevde iken bir makale yaz-

mış. Millen bu makalesinde, "Amerika Birleşik Devletleri'nin, taktik, teknik ve hattâ felsefe olarak sağladığı unsurların pek çoğunun, yalnızca Türk-İş'in değil, fakat aynı zamanda ilk sendikacılık deneylerini "ücret bilinci"ne dayalı sendikacılık içinde geçmişmiş üyelerin meydana getirdiği DSK'nin politikasını muhtemelen etkilemekte devam edeceğine" dair umudunu ortaya koymaktadır."

Böyle olunca Millen'i haklı çıkarmak kimsenin isteyeceği bir durum olmamak gerekir. Çünkü Millen'i haklı çıkarmak ve isteyerek veya istemeyerek bu yönde "katki"larda bulunmak kimseye şeref kazandırmaz. Sosyalistler yıllardır Millen'i haklı çıkarmamak ve onun umutlarını kursağına tıkamak için ellerinden geleni yapıyorlar ve yapmaya devam edecekler.

Hata yapılmaması için unutulmaması gereken diğer bir koşul da, dünyanın artık çok küçüldüğü ve herkesin ne zaman, nerede, ne yaptığıının çok kolay bilineceğidir. Kısa vadeli grupçu hesaplarla, kariyerizm hastalığına teslim olarak atılan adımların da iz bıraktığı ve bir kalemde silinmeyeceği hatırd tutulmalıdır. Burjuvazinin ilerici sendikal hareket içindeki sosyalistlerin birliğini bozmak için serptiği ayrılık tohumlarını sulayı yeşertmek kimseye yarar sağlamaz. Çünkü gün gelir, yapılan "işbirlikleri"nin, "güçbirlikleri"nin defteri açılır ve bazılarının defterleri de bir daha açılmamak üzere dürülür.

Hatırlardan kaçınmanın başka bir koşulu da, yapılanların sonunda sadece kişisel yok oluşlara yol açmayacağının ama güncel görev olan demokratik hak ve özgürlüklerin korunup daha da geliştirilmesi, toplumun demokratikleştirilmesi mücadelesini sekteye uğratacağının bilinmesidir. Bu mücadelede işçi sınıfının eylem birliği ve bu eylem birliği içinde belli bir nitelikteki ilerici sendikal hareketin varlığını sürdürmesi mücadelenin başarıya ulaştırılmasının ön koşullarında biridir.

* MILLEN, Bruce H.. "Factions of the Turkish labor movement differ over political role", Monthly Labor Review, U.S. Dep. of Labor, June 1969. (Sendikacılık ve Siyaset, Doç. Dr. Alpaalan Işıklı, s. 443-444'den nakil)

1975 YILININ BAŞINDAN BERİ ORTADOĞU'DA MEYDANA GELEN GELİŞMELER, ARAP ULUSAL KURTULUŞ HAREKETİ İÇİNDE SURIYE VE FKÜ'NÜN ÖNEMİNİ ÖN PLANA ÇIKARDI. BİR YANDAN MISIR YÖNETİMİ AMERİKAN-EMPERYALİZMİYLE UZLAŞIRKEN, DİĞER YANDAN DA ARAP ÜLKELERİ ARASINDAKİ SİYASAL DENGE, İLERİCİ VE DEMOKRATİK GÜÇLER LEHİNE DEĞİŞİYORDU. AMERİKAN EMPERYALİZMİNİN MISIR YÖNETİMİNİ YANINA ALMASINA RAĞMEN, BUNDAN ŞİMDİLİK ÖNEMLİ POLİTİK ÇI-

KARLAR SAĞLAYAMAMASI, ASLINDA ORTADOĞU'DAKİ DENGEYİ DEĞİŞTİREMEMİŞ OLMASINA DAYANIYOR. ARAP CEPHESİ İÇİNDE ÖN PLANA ÇIKAN SURIYE, BİR SÜREDİR, İÇİNDE KOMÜNİSTLERİN DE GÖREV ALDIĞI BİR HÜKÜMET TARAFINDAN YÖNETİLİYOR. AŞAĞIDA, SURIYE HABERLEŞME BAKANİ VE, SKP POLİTİK BÜRO ÜYESİ ÖMER EL-SİBAİ İLE BU KONUDA YAPILAN BİR GÖRÜŞME-Yİ OKUYACAKSINIZ.

SURIYE HÜKÜMETİNDE KOMÜNİSTLERİN ROLÜ

SURIYE KOMÜNİST PARTİSİ

1924 yılında kurulan Suriye Komünist Partisi, 1944 yılına kadar Suriye'li ve Lübnanlı komünistleri bir araya toplamıştır. 1954 yılında Şişli rejiminin devrilmesiyle hazırlanmasına aktığı bir biçimde halılan SKP, Haşimî Paleti'na, Süveys'e yapılan üçlü saldırıya ve 1957 yılında Suriye'yi hedef alan ilk provokasyonlara karşı mücadele etmiştir. SKP 1958 Mart'ından sonra gizli çalışmaya zorunda kalmıştır. 1959'da Parti yoğun baskılara hedef olmuştur. 1966 Şubat'ından sonra bir süreye hükümete halılan SKP, 1970 Kasım'ında Hafız Esad'ın başlatılacağına kurulan hükümete ili tıye vermiştir. Yerel organlar ve Halk Konseyi seçimlerinde SKP 7 milletvekiliği kazanmıştır. Parti'nin "Halkın Mücadelesi" (Nidal Al Şaab) adlı bir yayın organı vardır.

- Soru: Çeşitli ilerici siyasal güçlerin temsil edildiği hükümette, yaklaşık on yıldır Suriye Komünist Partisi de yer alıyor. Bu yer almanın sonuçlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Cevap: Bilindiği gibi, komünistlerin hükümete katılmaları sorunu, her zaman için ülkedeki duruma ve hükümetin niteliğine bağlıdır. Değişik somut siyasal durumlar karşısında, biz de, legal, yarı-legal ve illegal değişik koşullarda çalışma durumunda olduk. 23 Şubat 1966'dan ve özellikle Kasım 1970'den itibaren, Komünist Partisi için, parlamento ve hükümet düzeyinde çalışma ve ilerici güçlerin geniş cephesinin kurulması için başarıyla mücadele etme olanağı ortaya çıkmıştır. Sosyalist bir doğrultuyu seçmiş olan devrimci demokratlar Baas Partisinin ve ülkenin yönetimine gelmişlerdir. (23 Şubat 1966'da sol Baas'çılar Baas partisinin ve ülkenin yönetimini aldılar. İç politikada ilerici toplumsal hedefleri, uluslararası ilişkilerde de, özellikle Orta-Doğu sorununda anti-emperyalist bir tutumu benimşiyorlardı. Bu kesimin durumu, Hafız Esad'ın başında olduğu Parti'nin askeri kanadının Baas yönetimine geldiği tarih olan Kasım

1970'ten sonra daha da güçlendi.) Suriye Komünist Partisi'nin Merkez Komitesi, bu nedende, komünistlerin hükümette katılmasını onaylamıştır. Bu olgu, ortaya çıkan yeni koşullarda, Komünist Partisi'nin ve ilerici güçlerin ülkenin gelişimindeki etkisinin artması anlamına geliyordu.

Üç temel ilkedden hareket ediyor-

- Baas ve diğer ilerici ulusal güçlerle ittifak,

- Parti'nin özerkliğini ve bağımsızlığını, yani kendi siyasal çizgisini açıklamak ve uygulamaya özgürlüğünü sürdürmek,

- Emekçileri çıkarlarının tutarlı olarak savunulması, onların talepleri için mücadele edilmesi.

Zaman, kararımızın doğru olduğunu göstermiştir. Suriye, komünistlerin etkin desteğiyle, bir tarım reformunun gerçekleştirilmesiyle ilerlemektedir; büyük işletmeler devletleştirilmiş, bir dizi ilerici ekonomik ve toplumsal önlem uygulamaya konmuştur. 1970 Kasım'ından sonra, ekonomik gelişme ve sanayileşme hızı daha da yükselmiştir.

Devrimci demokratik bir temel üzerinde başla parti ve örgütleri bir araya getiren bir İlerici Ulusal Cephe yaratılmıştır. Yerel yönetim organları seçimi, Suriye tarihinde ilk kez gerçekleştirilmiştir. Suriye Arap Cumhuriyeti Anayasası hazırlanmış ve kabul edilmiştir. Bir Halk Konseyi seçilmiştir. Bu değişimlerin gerçekleştirilmesinde yönetici rolün Baas tarafından oynandığı açıktır. Ne var ki, Parti'nin kitleler içindeki örgütsel ve siyasal çalışmasına dayanarak komünistlerin hükümetteki varlığı, reformların tutarlı ve kararlı olarak hayata geçirilmesine büyük katkıda bulunmuştur. Bu, Suriye'de ilerici ulusal rejimin mevzilerinin güçlenmesine ve uluslararası alandaki itibarının, Arap ulusal kurtuluş hareketindeki öncü rolünün yükselmesine olanak sağlamıştır.

Hükümete katılmamız, emekçilerin çıkarlarını daha etkin olarak savunmamıza, ekonomideki devlet sektörünün genişlemesine ve Suriye'nin ekonomik potansiyelinin yükselmesine ve Sovyetler Birliği ile sosyalist topluluğun diğer ülkeleriyle ilişkilerinin sıkılaştırılması için mücadele etmemizi olanaklı kılmıştır.

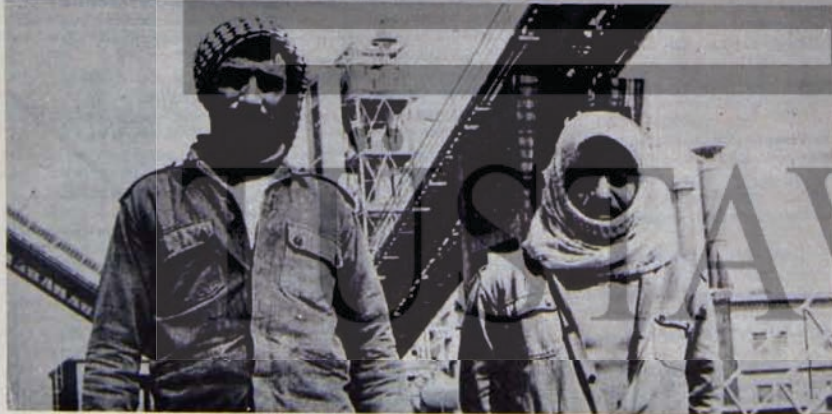
- Soru: İlerici toplumsal hedefler için mücadele, somut bakanlık faaliyetinizde nasıl yansımaktadır? Hükümetteki diğer partilerin temsilcileriyle işbirliği pratikte nasıl örgütlenmektedir?

- Cevap: Suriye'nin ekonomisinin ve savunma kapasitesinin geliştirilmesinde önde gelen bir önem taşıyan alanlar (haberleşme ve taşıma), yönetimin bana verdiği bakanlığın çerçevesine girmektedir. Bu alanda gelişme projeleri oluşturulmuştur. Bunların gerçekleştirilmesi, ülkenin ekonomik potansiyelinin yükseltilmesini ve emekçilerin refahının artırılmasını sağlayacaktır. Aynı zamanda, komünistlerin de yer aldığı İlerici Ulusal Cephe'de bulunan tüm devrimci güçlerin genel hedeflerine de uygun düşmektedir. Somut bir alandaki işbirliğinin pratik temeli budur.

Bu konuda bugüne kadar önemli işler yapılmıştır. Akdeniz kıyıları Küzey'deki tarımsal bölgelere bağlı olan bir demiryolu hattı kurulmuştur. Aynı şekilde, başlıca kentleri arasında bir otoyolu kurulmuş bulunuyor. Kentler ve köyler arasındaki demir ve otoyolu şebekesi genişlemiştir. Haberleşme de düzeltilmiştir. Son dört yılda telefon sayısı yaklaşık dört katına çıkmıştır.

Hükümet üyeleriyle, Baas'çılara, Ulusal Cephe'nin genel platformunu destekleyen ve ülkedeki tüm ilerici güçlerin birliğinin sürdürülmesini ulusal çıkarlara uygun gören herkesle yürekten ilişkiler kurmayı başarmış bulunuyoruz.

İbelle, zaman zaman hükümette ve bakanlıkta güçlükler ortaya çıkmakta, ancak başarıyla giderilmektedir. Gerçekle, rejimin gösterdiği tereddütleri ve belli dengesizlikleri eleştirirken, Komünist Partisi devrimci demokrasi hükümetine karşı mücadele etmemekte, aksine onun güçlendirilmesi için mücadele etmektedir. Suriye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Kh Badşas'ın 4. kongrede belirlendiği gibi, devrimci demokratlarla ittifakını uzun süreli bir aşama olarak gören Parti, devrimci demokrasinin geniş tabakalarının bilimsel sosyalizmin konumuna çekilebileceği ve kapitalist olmayan kalkınma aşamasından sosyalizmin kurulması aşamasına giderek geçilebileceği inancındadır

Suriye proletaryası geleceğe umutla bakıyor

TASS : ÇİN YORUMU

Teng: Davayı kaybettii

Birkaç gündür Pekin'in Tyananmen merkez meydanı, Çin başkenti sakinlerini, Mao rejimini ve politikasını protesto için toplandıktan bir gösteri yeri haline geldi. Çin'de geleneksel olarak yapılan resmi anma günlerinde, Tyananmen meydanındaki Devrim Kahramanları Anıtı'na çelenkler konulmaktadır. Ama bu kez "Çin'deki zararlı Maoçu faaliyetlerin yokedilmesini" isteyen, "kültür devriminin" gerçekleştirilmesine yöne-

lik kampanyayı ve Çu en Lai'i yeren antimaost yazıların bulunduğu çelenkler konu anıtı.

Meydanda toplananlara Teng aleyhine sürdürülen kampanyanın, başlarında Mao Tse Tung'un eşinin bulunduğu bir grup tarafından kısırlatıldığına değinen bir bildiri okundu. Polisler ve silahlı askerler tarafından, meydandaki kalabalık dağıldı. Tefkif edildiler oldu. 5 Nisan gecesinde itibaren meydandaki bütün çelenkler toplandı.

Ertesi sabah çok sayıda kalabalık meydanı tam anlamıyla doldurarak çelenkleri geri istedi. Mitinge katılanlar çelenkleri toplanan yönetimi yerdiler, Mao aleyhtar sloganlar haykırdılar. Meydan polis kuvvetlerince kordon altına alındı. Meydan yakınlarındaki Pekin askeri karargahlarına ve civar evlere çok sayıda silahlı asker yerleştirildi. Göstericilerin birkaç otomobil yakıtıkları, meydandaki binalardan birini de yakmaya kalkıştıkları doğrulandı. Güvenlik kuvvetlerinin ve asker birliklerinin yardımı ile yeni gösteri dağıtılmış, çok sayıda kişi tutuk edilmiştir.

Resmî Çin makamları Tyananmen meydanındaki hareketlerin antimaost

karakterini kabule mecbur kalmıştır. Pekin Devrim Komitesi UDD başkanının hoparölüne yayınlanan söylevinde "göstericilerin anma gününü politik bir olay haline getirmeye çalıştıkları, devrim aleyhtar zararlı faaliyette buldukları ve Başkan Mao ile onun yönetimindeki Merkez Komitesi'ne karşı şiddetli bir mücadele giriştikleri" belirtilmektedir.

Mao yönetimine alınan olağanüstü tedbirlerle ve çok sayıda teklifle Çin başkentinde durum şu anda biraz normale dönmüştür. Yine de askerler hâlâ hükümet binalarının önünde durmaktadır. Tyananmen meydanı civarı, güvenlik kuvvetleri ve askerî birliklerce koridor altına alınmıştır.

Tyananmen meydanındaki olaylar Çin'deki iç politik savaşın gittikçe daha ciddi bir durum aldığını göstermektedir. Pekin diplomatik çevreleri, Çin toplu-munda gittikçe artan bir ayrışın oluştuğunu ve mücadeleye Mao yönetiminin politikasına karşı çıkan emekçi grupların da katıldığını tahmin etmektedir. Çin'in politik yaşantısında meydana gelen yeni gelişmeler, ülkeyi politik yalnızlığa ve ekonomik durgunluğa sürükleyecek nitelikte bir politika izleyen Mao grubuna karşı olumsuz tepkilerin gittikçe arttığını göstermektedir. Bugünlerde meydana gelen olaylarda, Maocuların, rejim değişikliği hareketlere son vermek için baskı tedbirlerine başvuracağı anlaşılmaktadır.

ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE

SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN KAHİRE'YE NOTASI

Sovyetler Birliği Hükümeti 31 Mart'ta Mısır hükümetine, 1971 yılında imzalanan Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Başkan Sedat tarafından iptali üzerine bir nota verdi. Nota'da, iki on yıllık dostça işbirliği döneminde, "Sovyetler Birliği'nin, Mısır'a, ekonomisini geliştirmesi ve savunma kapasitesinin güçlendirilmesi için cömert bir yardım sağladığı" belirtildi.

Son yıllarda Mısır yöneticilerinin SSCB ile işbirliği politikasından ve antlaşmasının ilkelereinden uzaklaştıkları belirtilen notada daha sonra şöyle denildi: "Orta Doğu sorunlarının çözümünde bu açık olarak ortaya çıkmıştır. Mısır Arap Cumhuriyeti yöneticileri Mısır halkının gerçek dostlarının haberi olmaksızın ve saldırılarına karşı olumsuz olan diğer Arap ülkelerine sırt çevirmişlerdir. İsrail'e tek başına yapılabilecek anlaşmalar Mısır'ı, işgal altındaki Arap topraklarının kurtuluşu mücadelesinin cephesinden pratikte saf dışı etmiştir."

"Saldırılarına uzlaşma politikasını haklı göstermeye çalışan Mısır yönetimi, SSCB ile olan özellikle askeri plandaki işbirliği ile ilgili bütün gerçekleri tersine çevirmeye başlamıştır. Oysa, Mısır kuvvetlerinin, Sovyet silah desteği sayesinde İsrail saldırısına karşı uzun bir süre direniş gösterbildiği ve Ekim 1973 çarpışmalarında başanya ulaşabildiğini herkes bilmektedir."

"Mısır yönetimi, mali ilişkiler ve SSCB ile Mısır arasındaki krediler sorununu konularında da kendi halkını ve dünya kamuoyunu aynı şekilde yanıltmaktadır. Gerçekte ise, Mısır'ın taleplerine yanaşan Sovyet tarafı, yürürlükteki anlaşmaları, amortismanlarının ödeme vadelerini uzatacak biçimde defalarca gözden geçirmiştir. Çok kısa bir süre önce, SSCB, bütün alanlarda işbirliği konusundaki iyi niyetini kanıtlamıştır."

"Mısır'daki kimileri, Sovyet-Mısır antlaşmasının iptalini, SSCB ile Mısır arasındaki ilişkilerde ve genel olarak Orta Doğu'daki durumda büyük şeyler değiştiremeyeceği kanısındadır. Ancak bu görüş açısı gerçeklere uymamaktadır."

"Bugünkü Mısır yönetiminin uyguladığı politika, Mısır halkını ve diğer Arap ülkeleri halklarının gerçek çıkarlarına ters düşmektedir. Bu doğrultu, Orta Doğu'da adil bir düzenlemeye gidilmesini engellemekte, İsrail tarafından işgal edilmiş toprakların kurtarılması ve Filistin Arap halkının meşru ulusal haklarının sağlanması için Arap ülkelerinin harcadıkları çabaları zayıflatmaktadır. Bu politika, Mısır halkını ve diğer Arap halklarının düşmanlarından, emperyalizm, gerillik ve sionizm güçlerinden başkasına yaramamaktadır."

SSCB'nin Arap halklarının mücadelesini desteklemeye devam edeceğini belirttiği notada, "eylemlerine Sovyet-Mısır ilişkilerini tehlikeye atan ve SSCB ile işbirliğini yöketimeye çalışanların ağır bir sorumluluk altına girdiği" açıklanmaktadır.

İSPANYA

İspanya'da Demokratik Cunta ile Birleşme Platformu'nun oluşturdukları yeni "Demokratik Koordinasyon"un, kuruluşu arasında yayınlanan bildiride amaç şöyle saptandı:

"İspanya toplumuna, bugünkü Devlet'in yerine barışçı yoldan Demokratik bir Devlet'i getirecek güçte gerçek bir iktidar alternatifi sunmak."

Ortak bildiride saptanan hedefler ise şunlar:

- Siyasal tutukluların derhal özgürlüklerine kavuşması, sürgündekilerin geri dönmeye ve af.

- Özgürlüklerin ve insan haklarının bütün yurttaşlara tam olarak kullanılabilmesi.

- Sendika özgürlüğünün derhal sağlanması.

- İspanyol devletini oluşturan bütün milliyetlere ve bölgelere siyasal özgürlüklerin ve hakların tam olarak sağlanması.

- Her demokratik toplumda olduğu gibi tek ve bağımsız bir yargı gücünün kurulması.

- Silahlı kuvvetlerin tarafsızlığı ve iletici görevini yerine getirmesi.

- Anayasal yollardan demokratik kopuşun sağlanması, bunun için genel oyla bir seçim yapılması.

"Demokratik Koordinasyon", bu hedeflerin, demokratik olarak seçilmiş bir hükümetin iktidara gelmesini sağlayacağını belirtti.

TUNUS

Tunus Komünist Partisi ve Halk Birliği Hareketi, ülkedeki demokratik ve iletici güçlerin birliğine doğru atılan önemli bir adım sayılan bildirilerinde, ülkedeki durumu değerlendirdiler ve demokratik özgürlüklerin tam olarak uygulanmasını talep ettiler.

Ortak bildiride şu görüşlere yer verildi: "Bağırılı bir kapitalizmin geliştirilmesine dayanan bugünkü yol, halkımızın önündeki sorunları çözecek nitelikte değildir ve bağımsızlığın kazanılmasını tehlikeye atmakta, ulusal kalkınmanın gereklerini çözememektedir." Bildiride, "ulusal bağımsızlığa ve yoksul toplumun tabakalarını isteklerinin karşılanması ya uygun bir kalkınma politikasının izlenmesi" istendi.

Ortak Bildiri, "Anayasa'da yer alan örgütlenme özgürlüğü dahil bütün demokratik özgürlüklerin gerçekten kullanılabilmesinin zorunlu olduğunu" belirtti. Bu esada, "her türlü baskı biçimine son verilmesi ve bütün politik tutukluların affedilmesi, bütün ulusal örgütlerin özerkliğine saygı gösterilmesi" talep edildi.

KIBRIS'TA TAKKE DÜŞTÜ...

Kıbrıs konusunda sürdürülen ikili görüşmeler yeniden büyük bir çıkmaza saplandı. Bu duruma bazı "hesaplanmadık" gelişmelerin neden olduğu anlaşılmaktadır.

Şubat ayında tamamlanan 5. Viyana görüşmelerinden sonra, tekliflerin kabul zarfı usulüyle BM temsilcisi teslimi formülünün bulunmasından sonra, özellikle kamuoyundan gelecek tepkileri frenleyecek bir yola girildiği düşünülüyordu. YÜRÜYÜŞ'ün 47. sayısında, bu aşamadan sonra dikkatlerin Rum kesimindeki engellerin, bu arada Makarios engelini ortadan kaldırılmasına çevrildiği bildirilmiştir. Görüşmelerde şimdi ortaya çıkan yeni durum, bu planın bilinmeyen yönlerini ortaya çıkardığı gibi, uygulanmadığını da ortaya koymaktadır.

5. Viyana görüşmelerinde, tekliflerin 6 hafta içinde teati edilmesinde anlaşılımsı, ancak hemen arkasından Denktas yönetiminin Makarios ve Kili-se'ye karşı savaş açtığı, bu arada Klerides'e yandaç çıktığı görülmüştü.

Şimdi ortaya çıkan gerçeklere göre, sonraki gelişmeler şöyle olmuştur: Viyana'da Denktas ile Klerides arasında gizli bir anlaşma da yapılmış, Makarios yönetimine haber verilmeyen bu anlaşmada, Rum tekliflerinin önce Türk tarafına verilmesi ve bu teklifler okunduktan sonra Türk tarafının karşı teklifleri vermesi kararlaştırılmıştı. Yunanistan'ın isteklerine uygun olan bu anlaşmanın Rum kamuoyuna açıklanmayacağı, ancak dışarı bir sızma olmadan Rum hükümetine kabul ettirilebileceği umuluyordu. Böyle bir plan yapılmaksızın, Klerides'in Denktas'a altı hafta sonra için söz vermesi beklenecekti. Klerides Yunanistan hükümeti tarafından da desteklendiyse göre, anlaşmanın Makarios'a kabul ettirilmesinde Yunanistan'ın da başkasına güvendiği anlaşılmaktadır.

Anlaşılan odur ki, tasarlanan bu plan gerçekleştirilememiş, gizli anlaşma Rum yönetiminin diğer unsurlarına kabul ettirilmiştir. Bu yüzden, Rum tekliflerinin BM temsilcisine verilmesi 6

haftalık süreyi de doldurmuştur. Rum yönetimin teklifleri ambargolu olarak vermekte ısrar etmesi, Denktas'ın gizli anlaşmayı açıklamasına yol açmıştır. Rum yönetimi, bunun üzerine anlaşmanın gereğini uymak zorunda kalmış, ancak bu arada Klerides'in tasfiyesi bir zorunluluk haline gelmiş ve Rum tekliflerinin Denktas'ın eline geçmesi aradığı bütün köprülere atılması engel olamamıştır. Bunda böyle Rum tarafının tutumunun bununla katılacağı, bu katılığın kolay kolay çözümleneceği anlaşılmaktadır.

ABD'nin güvenilir adamı olan Klerides'in "siyasal hayatının sona ermesi" ve gizli anlaşmaların açığı çıkması, "kapalı zarf" usulü Kıbrıs'ı ihaleye çıkaran Washington, Atina ve Ankara'daki yönetici çevrelere ve NATO'da büyük bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Bu yönde ilk tepki, ima yolu da olsa Denktas ve Çağlayangil'den gelmiştir. Denktas, Klerides'in "kötü bir duruma düşürülmesinden" yakınmış, Çağlayangil ise "Makarios yönetiminin bir tertibiyle" karşı karşıya olduğunu ilan etmiştir. Son olarak, B. Alman yönetici çevrelere yakınlığıyla bilinen Frankfurter Allgemeine Zeitung gazetesinde yayınlanan ve TRT'nin de geniş olarak yer verdiği bir yorumda, durum açığı çıkmıştır. Gazete, "başarılı", "yeri doldurulmaz", "parlak" sıfatlarıyla övdüğü Klerides'in Atina, Ankara ve Washington'a büyük güven verdiğini ve İttifakın bu başkentlerde, özellikle Ankara'da "üzüntü"ye yol açtığını bildirmektedir. Gazete, Klerides'in kaybının, NATO'da, ABD'den sonra ikinci etkin güç olan "Bonna'da büyük bir yaratığı" açıklamıştır!

CIA'nın güvenilir bir adamını kaybetmesi, en çok Denktas'ı zor durumda bırakmıştır. NATO'nun ve ona bağlı başkentlerin Kıbrıs'a kendi hazırladıkları bir planı kabul ettirmeleri bundan sonra daha büyük güçlüklerle karşılaşacaktır. Kıbrıs halkına zora çözüm empo-e edilemeyeceği bir kez daha görülmüştür.

HOŞ GELDİN 46 RUHU!

VARLIK ÖZMENEK

YURUYUŞ'un 50. sayısında, 1946 yılında "Sayın Türk Emniyetine" hitaben yazılmış bir ihbar mektubunu yayınlıyor, bu arada Şükrü Koç'a "Bu mektubu hatırlıyor musunuz?" diye sormuştuk...

Geçen sayımızda yer alan açıklamaya bakılırsa, Koç mektubu hatırlıyor. Hatırlamak kalmıyor, "Can çıkar huy çıkmaz" örneği, yeni ihbarlara, yeni karalamalara girişiyor.

Eğer Bay Koç, açıklamasının bir bölümünde yer alan ve "Yücel ve Tonguç'un görevlerinden ayrılmalarını bizim bir mektubumuza bağlı olarak değerlendirmek bilgisizlik ve Türk toplumunun 1945'teki oluşumuna yanlış teşhis koymaktan başka bir şey değildir" şeklindeki ifadeyle yetinseydi, öfkemizi tirafına bağışlar geçerdik...

Hattâ Bay Koç'un, kendi yaşamında gerçek pek öyle olmamakla beraber, "Türkiye'de ve Dünya'da pek çok politikacının, yazarın, düşünürün, hayatının değişik zamanlarında değişik görüşlere sahip oldukları" şeklindeki mazeretini de hoşgörüyle karşılayabilir, kendi yargısını yüzüne tekrarlayıp, "Şükrü Koç, bu durumu, kendisi için ayıp sayabilecek kadar açık ve cesur bir çizgi üzerinde yürüyen kişilerden biriyim" de diyebilirdik!..

Geriye, Koç'un Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsü'nden 1948'de değil de, iki yıl önce mezun olduğunu, Londra'ya da o tarihte değil de, 1950'lerde gitmiş şeklindeki önemsiz ayrıntıların kalırdı ki, bu konuda gerekli düzeltmeleri yapmaktan da geri kalmazdık..

Açıklamasında yer alan ve "Söke kaymakamı Mehmet Can'ın zengin çiftlik ağalarından yana, Koç'un fakir köylüden yana olduğuna" ilişkin ifadeler ve CHP Aydın İl Başkanı Saadetin Demiryaz'ın başkanlıktan alınması olayına ise itirazlarımız olur ve lisan-münasıpe, kazan aygının pek anlatılmaya çalışıldığı gibi olmadığını hatırlatırız!..

KOÇO KOÇ

Ama balık kavağa çıkmıyor..... Kırk yıllık kâni, olmuyor yani!..

Bay Koç, Öğretmen Fedarasyonu'nun 1964'deki Eskişehir Kongresinde rakip liste için söylediği "Sivri uçlar karşımıza birleştii" sözü hatırlatıldığında, yalan atmaktan ve gene bir anlamda ihbar yapmaktan çekinmiyor: "Eskişehir ve Adapazarı kongrelerinde karışma, TIP'in desteklediği arkadaşlarımız aday olarak çıktı" diyor. Ve bu durumu babamızın da iyi bildiğini ekliyor.....

Şimdi hayatta olmayan babamızı ve ondan devraldığımız "sosyeteyi" (!) daha sonrası bırakarak, Koç'un yalanlarına ve anlamlı şaşırtmalarına geçelim.

Fedarasyonun Eskişehir ve Adapazarı kongrelerinde Şükrü Koç'un karşısına çıkartılan TIP adaylarını merak edecekmiz. Söyleyelim!

Eskişehir'de : M. Rauf İnan
Adapazarı'nda : Hayrettin Uysal.....

Koç'un ağızındaki "TIP", denemeden önceki Fedarasyon Başkanı Turhan Feyzioğlu'ndan değişik değil tabii: "Hakiki" bir karalama ve saldırı aracı... Mürekkep balyığı koyunun Koç'u birbirleriyle hiç tanımadılar ama iki mahluğun huyu eloğlunda birleşti!..

Ortağlı bulandı, sonra vur!..
Şimdiki grup başkan vekilini "TIP'in desteklediği aday" olarak ilân ederken ne gibi bir hesap yapıyor bilmiyoruz ama, M. Rauf İnan'ı, o yıllarda "sivri uç" şimdiki de "TIP adayı" olarak ilân ederken bir "1946 ruhunun" depreştiği gerekçe...

Çünkü, M. Rauf İnan, 1946'da, yani o malum ihbar olayı sırasında Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsü Müdürüdür.

Yurttaever, ilerici ve dürüst insan İnan'ın çok sevdiği 20 öğrencisinin ihbar edilmelerinden duyduğu üzüntü ise bilinmektedir.

Ama kendisi de 18 yıl sonra "avri uç", 30 yıl sonra da, Koç sözülündeki anlamıyla "TIP adayı" ilân edilmekten kurtulamıyacaktır.

M. Rauf İnan'ın 1964'lere kadar, uç seçimde CHP'den milletvekili adayı olduğunu Koç iyi bilemektedir ama işine böyle gelmektedir.....

Adapazarı'nda, Hayrettin Uysal karşısında ise havlu atmıştır. Şimdi bunun ad, "kendi isteğiyle başkanlıktan ayrılma" olmaktadır!..

DEFTER AFFETMİYOR

Sizin hayat hikâyenize ilgi duymamak maalesef mümkün değil Bay Koç. Hele hele, öteden beri bir işçi sendikasının mali kaynakları üzerinden CHP'nin "Demokratik Sol" kanat liderliğine, "Hakiki solculuk" rampasından sıçramak istediğine bu günlerde, elbette defterleriniz karıştırılmaktadır.

Benim, sizin deyininizle "Politika ve meslek hayatında başarısızlığa uğramış" kişilerden esinlenerek "hayat hikâyenize" eğildiğimi ileri sürüyorsunuz.

Hayır Bay Koç, sizin 30 yıllık hayatınızın startını teşkil eden 1946 yılından dört yıl önce benim hayat hikâyem Köy Enstitülerinde başladı. Köy Enstitülerinde doğum ve hayatımın ilk ve sağlam izlenimlerini gene o kurumlarda edindim.

Ama ne garip bir raslantı, kulaklarına ilk gelen sözler, ihbara, kıyım, sürgüne ilişkin sözlerdi... Bu direkt sizi ilgilendirmez ama biraz ilgilendirsin Bay Koç!..

Köy Enstitülerinin kuruluşundan çökertilmiş kadar, 12 yıl o kurumlarda yöneticilik yapan babam hakkında da sayısız ihbarlar yapıldı. Sizin 1950'lerde teliften Londra'ya gönderdiğiniz sıralarda bile evcek, o sürgün yerinden bu sürgün yerine, evde denk açmazdık... Bu bylesine bir "sosyete" idi ki, bu satırların yazarı bes yüzük ilk öğrenimini tam altı değişik yerde ve okulda tamamladı!.....

Köy Enstitülerinin yurtsever kurucusu İ. Hakki Tonguç hakkında yıllar sonra, günün rüzgarına göre anma töreni düzenlediğiniz zaman Tefvik İleri'nin sağ kolu Ali Uygur bakın kitabında sizin için ne diyor:

"Hakki Tonguç'un ne olduğunu en az bizler kadar bilen Şükrü Koç'un ona anma töreni tertip ettirmesine akıl erdiremek güçtür!.."

Aynı Ali Uygur'un bizim babamızı için neler dediğine de bakalım. Uygur, iki yıl önce "Adalet" gazetesinde yayınlanan "Komünist Yuvaları: Köy Enstitüleri" adlı dizi yazısında Hamit Özmenek hakkında 1946'larda verilen bir raporu naklediyor ve sahip çıkıyor:

"Pulur Köy Enstitüsünün son derece disiplinli bir hale gelmesi Eğitimbashi Hamit Özmenek'in de solu fikirleri desteklemesi ve bizzat müzir kitapları öğretmenlere ve öğrencilere okutmak için çalışması ve Millî Eğitime hiç kıymet vermemesi yüzündendir!.."

Evet, o Ali Uygur, hani siz, ilindeki belgelerle konuşturmak olanağın sahibi olduğunuzu iddia eden Ali Uygur, 1951'lerde bizzat benüm de tank olduğum bir sahnedeymiş izmit Arifiye'den Diyarbakır'a sürgün gönderiyordunuz!..

20 YAŞIN GÜNAHI MI?..

Ali Uygur'un yazdıklarıyla "kişiler hakkında hüküm verilmeye itibar olunsaydı, sizlerin (Vatan Haini)

ya da (Ajan-provokator) olduğunuza inanmamız gereki!..!" diye kaydırmaca yapıyorsunuz Bay Koç. Sizin 1946 ruhunuzu canlandıracak bir olay anlatılmıyor. Bu satırların yazarı, 1972'de 12 Mart rejiminde TRT'den bir ihbar üstüne milli güvenliğe zararlı olduğu gerekçesiyle tasfiye edildi!..

Huydur çeker, çoktur kokar!..
Sizi ilgilendirmiyor değil mi?..

Hayatımızın hiç bir diliminde, hiç bir şahıs putlaştırdığımızı söyleyebilirsiniz. Yalan. Yerine, zamanına göre, Tonguç'u putlaştırdınız ve gene esen yele göre o putu kırıldığını da oldu!..

1954'lerde, yani İ. Hakki Tonguç'un adını ağza almamız suç olduğu devirlerde "Köy Enstitülerinin kaderine hakim olan bazı idareciler zamanında bir taassup dalgası esmişti" diyen de sizsiniz, 1961'lerde aynı Tonguç hakkında "Onun nasil bir ölü adamı, ne çetin bir iş eri, ne yaman bir ileriyi gören kimse olduğunu anlamak için pek çok oküler vardır... Bir dev adam ki, gücünü ve değerini en az anlatan bizim milletimiz oldu" diyen de sizsiniz!..

Ne "görüldüğü değişiklik", ne de 20 yaşın günahları Bay Koç!.. Omurga meselesi omurga!.. Şimdi gelelim yeni ihbarınıza.

"...Solculuğu Türkiye için değil de, bir başka emperyalizmin temsilciliği anlamında yütümek isteyenler!.."

Bu dergi, ajana ajan, satılmış satılmış, sendika kongresi, parti toplantısı basan çapulcu ya da Maocu Bozkurt der... Ve hepsini de enselerinden tutup, belgelerle tanıştırır.

Feyzioğlu mukallitlerine de gerektiği cevabı verir.

Sendika paralarıyla Maocu bozkurtlara bağlı ve zenterin, günden güne emperyalist-kapitalist sistem yanna kayan Maoculuğun alımsız dilili saldırısı geçmeleri ve işçi bir anlamda ihbara vardırımları, bizden çok, tek ayağı üzerinde otuz dolap çeviren sizi ve "Hakiki" solculuğunuzu ilgilendirir.

Meslek hayatlarında, ihbarlara, kıym ve sürgünler yağın başarıyla devam eden arkadaşlarımızın 1961'lerde açtığı krediyi dört yıl Fedarasyon başkanlığı yaparak erittiniz. Şimdi "başarı ve kendiliğinden kendileri ihbarlarına yetmemey" diye nitelendirildiğiniz arkadaşlarımız arasında MC kıyımından yakayı kurtaramayınlar!..

Edebayet ve sanat dalında yalnız Türkiye'de değil, adlarını dünyada duyurmuş arkadaşlarımızın bugünlerde şerefle geldiler.

Her birinin kapılarının önünde polis var. Siz de kalkmış otuz yıllık hayatınızdan söz ediyorsunuz.

İşçi sınıfı ideolojisiyle ilginiz de, bir sendika ile kurduğunuz ve yıllardan beri sürdürdüğünüz ilişkileriniz mazbut koçanların yansımadan başka bir şey değil.

Durup dururken TIP'e, MC ağızyla saldırı makaleler yazıyor. Siz de kalkmış otuz yıllık hayatınızdan söz ediyorsunuz.

Gene 46 ruhluyla dopdoluşun..

BU TELEVİZYON
HASTA

SBKP 25. KONGRESİ

1. SBKP Merkez Komitesi Raporu ve Parti'nin İç ve Dış Politikadaki Acil Hedefleri - L. I. Brejnev (24 Şubat 1976)
2. Leonid Brejnev'in Kapanış Konuşması (1 Mart 1976)
3. SBKP Merkez Komitesi Çalışmaları ve İç ve Dış Politikada Parti'nin Acil Hedefleri Konusunda L. I. Brejnev'in Raporu Hakkında SBKP 25. Kongresi'nin Kararı (2 Mart 1976)
4. 1976 - 1980 Yılları İçin SSCB'nin Ekonomik Gelişmesinin Temel Doğrultuları raporu. - A. N. Kosigin (1 Mart 1976)
5. A. N. Kosigin'in Kapanış Konuşması (4 Mart 1976)
6. SBKP MK Tarafından Hazırlanan Taslak "SSCB Ulusal Ekonomisi- nin 1976 - 1980 Yılları Arası Gelişimi İçin Öngörülen Temel Doğrultular" Hakkında SBKP 25. Kongresi Kararı (4 Mart 1976)
7. SSCB Ulusal Ekonomisinin 1976 - 1980 Yılları Arası Gelişimi İçin Öngörülen Temel Doğrultular.
8. L. I. Brejnev'in (Kongre) Kapanış Konuşması (5 Mart 1976)
9. Emperyalizm ve Gericiğin Tutuklarına Özgürlük! SBKP 25. Kongre Bildirisi (2 Mart 1976)

SBKP 25. Kongresi'nde Konuk Parti'lerin Yöneticilerinin Söylevleri

Angola Halk Kurtuluş Hareketi Merkez Komitesi Politik Büro Üyesi ve Angola Halk Cumhuriyeti İçişleri Bakanı *Alves Batişt*, Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri ve Devlet Konseyi Başkanı *Todor Jivkov*, Fransız Komünist Partisi Politik Büro Üyesi Merkez Komitesi Sekreteri *Gaston Plissonnier*, Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri, Küba Cumhuriyeti Devrim Hükümeti Başbakanı *Fidel Kastro Ruz*, İspanya Komünist Partisi Başkanı *Dolores Ibaruri*, İtalyan Komünist Partisi Genel Sekreteri *Enrico Berlinguer*, Portekiz Komünist Partisi Genel Sekreteri *Alvaro Cunhal*, Şili Komünist Partisi Merkez Komitesi Sekreteri ve Politik Komisyon Üyesi *Ameriko Sorriyala*, Vietnam Emekçi Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri *Le Duan*.

**bilim
yayınlari**

PK 265
SİRKECI İSTANBUL

TRT...TRT

"TRT ELE GEÇİRİLMİŞTİR BAŞBUĞUM. ARZEDERİM.."

Bu "tekmil" ıerildi mi verilmedi mi, şimdilik bilmiyoruz. Ama bildiğimiz bir şey var: TRT, MC tarafından ele geçirilmiştir. Bu ele geçirme iki "harekâtta" gerçekleştirildi. Birincisi "Yalçıntaş harekâtı", ikincisi "Karataş harekâtı".

Harekâtı yöneten "komuta heyeti" Demirel, Erbakan, Feyzioğlu, Türkeş dörtlüsü, ilk cephe komutanı Yalçıntaş'ın harekât yönetiminden pek memnun olmadılar. Aslında Yalçıntaş, "hırslı" komuta heyetinin "akülü" komutanı tavrıyla başlamıştı göreve. TRT içinden ve dışından gelecek tepkileri de hesaba katarak "uzun vadeli" hesaplar yapıyordu. Kamuoyundan olumlu puanlar toplama yoluna giriyordu nerdeyse! Ama komuta heyetiyle anlaşamadı. Çekildi. Böylece "ikinci harekât" başlatıldı: TRT'de: "Karataş harekâtı".

Tarihin durdurulmaz akışı içinde kendi sonlarını çabuklaştırıyordu sermaye cephesi'nin "komuta heyeti". Karataş sert girdi savaşa. Nefes nefese şimdi. TRT'deki tayin, nakil, atama ve yeni görevlendirmeler, kendi başına corap örmekten başka bir şey getirmeyecektir Karataş yönetimine. Çünkü herkes biliyor artık oynanan oyunu. Çünkü artık oyunun sonuçları yansıyor mikrofonlara, ekranlara. "TV satışları son aylarda büyük gerileme gösteriyor." "Programlar seyredilir gibi değil."

Kim yapacak seyredilebilir programları. Ölmeyen Cemiloğlu'nun "açlık grevinde öldüğü" uydurmasına mal bulmuş mağribi gibi sarılan, siyah çelenkler, basın bildirileri ve mevlid törenleri düzenleyen düzenbazlar mı? Yoksa "Komünizm ve Faşizm" diye program yapmaya çabalayıp, "o kaka bu kaka biz çıktık ak'a" düşüncesiyle ne dediğini bilemeyen pasacılar mı? Yoksa "milleti gururu" ilkokul tarih kitapları düzeyinde alayan kafalar mı? Eurovision'da Rum şarkıcısına şıra geldi diye yayını kesenlerden ne beklenir? Bunlar yarın, örneğin bir futbol maçında Yunanlıların gollük anlarını sırasında yayını kesmezler mi?

Halkımızın bilinçli demokratik mücadelesi karşısında, zaten ayakları yere basmayan çadırsız kafalar silinecektir. Yürüyen merdivenler üstünde ters yöne koğmaya çabalayanlar er geç düerler. Ve merdiven çıkış yönünde döner döner....

"TRT HABER MERKEZİ'NE (HAZIRLATTIRILAN)
HABERLERİ DİNLEDİNİZ."
ŞİMDİ DE HABERLERİN NASIL HAZIRLATTIRILDIĞINI
GÖRELİM..

Haber Merkezi yöneticileri, TRT'nin bu bölümünde çalışanlara, yaptıkları için gazetecilik olduğunu söyler dururlar. Ama hizmeti yürütenlere karşı davranışları, hiç de gazetecilikle bağdaşır davranışlar değildir. Bir muhabirin izlediği olay, ekran ya da mikrofona gelinceye kadar öyle "denetimlerden" geçer ki, değil haberi izleyen muhabir, haberi yaşayanlar bile olayla haber arasında bir bağlantı kuramazlar. MC'nin her politikasına tek tek ödünlül bağlanışlar içine girer de haber merkezi, kitleleri ilgilendiren olaylara karşı kayıtsız kalabilir. MC İktidarının bir yılını doldurduğu şu günlerde, kimsenin gözünden kaçmıyor bu.

Devletin bu kurumu kimlerin hizmetinde? diye bir soru sonnak çocukluk etmekten de öte bir saflıktır. Çevir radyonun televizyonun düşmesini "seyreyle gözüm cihani".

"Karşıt görüşlü öğrenciler arasında çıkan çatışmada" diye başlayan cümlelerin ardından, ölenler... yaralananlar.... ve, "polis kaçan katilleri tesbit edememiştir...." Ne yazık ölenler de katilleri "tesbit" edemiyorlar.

Dünyanın bilmem hangi köşesinde atılan bomba, vitrin camlarının kırılmasına yol açmış.... diye izlediğimiz haberlerde toplam "tahribat", Ankara'nın ortasında patlayan bombaların bir tanesinin yol açtığı hasar kadar bile değilken Euresion kanalya alınan filmler aracılığıyla sunulur izleyicilere. Ama Ankara'daki olayların filmi "arşiv" e kaldırılır.

Bir zamanlar Haber Metni'ne "Eski Şili Devlet Başkanı M a r k s i s t D I K T A T Ö R Allende" diye yazanlar da vardı TRT Haber Merkezi'nde. Şimdi yeni yöneticileri de bazı devlet adamlarına "sıfatlar" yakıştırınca, kim bilir ne güzel anlatıyorlardır. 30 Mart 1976 günü, 19.00 Haber Bülteninde bir haber şöyle başlıyordu: "CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Bingazi'de, M a r k s i s t eğilimli, Angola Başbakanı Lopo da Nascimento ile görüşti." Marksist eğilimli sıfatı habere, bizzat Haber Daire Başkanı'nın emriyle eklenmişti. Oysa aynı günlerde Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayağılı de, ABD Dışişleri Bakanı Emperyalist eğilimli Dr. Kissinger ile görüşüyordu.

Ya Metin Tokerin 1 Nisan perşembe akşamı yayınlanan "Komünizm ve Faşizm" adlı "Haber Program"da komünist eylemleri görüntülerken, 13 Mart 1976 günü Ankara Tandoğan Meydanı'nda yapılan ve 50 binden fazla kişinin katıldığı, 10 demokratik kuruluşun düzenlediği Miting'ten görüntüler vermesinene demeli....

Yakıştırdın dilediğinin sıfatları: dilediğinizce.....
Bakalım tarih size ne "sıfat" bulacak?....

TOB-DER ANKARA ŞUBESİ BAŞKANI
İLHAN ALKAN'IN YÜRÜYÜŞE DEMECİ

ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ SÜRECEKTİR !

TOB-DER Ankara Şubesi Başkanı olarak önümüzdeki dönem içinde bulunacağınız çalışma ve faaliyetleri kısaca özetleyebilir misiniz?

Önümüzdeki acil sorun örgütlenme. Ankara'da onbeşbin eğitim ve öğretim görevlisi var. Bunların içinde, ancak üç bin kişiyi örgüt çatısı altında toplayabiliyoruz. Bu pek büyük bir başarı değil. Kuşkusuz bunda faşist baskıların payı olduğu kadar bizlerin de eksikliği var.

Faşizmin hızla tırmandığı günümüzde, örgüt dışında kalanları bünyemizde toplamak daha bir önem kazanıyor. Bir kere şunu açıklıkla vurgulayalım: Örgüt dışında kalanların büyük bir çoğunluğu anti-faşist öğretmenlerdir. Belirli çevrelerin kurdukları sun'i öğretmen örgütlerine bu arkadaşlarımızın iltifat etmeleri, savımız doğrudur. O halde Ankara Şubesi olarak önümüzdeki acil sorunlardan birisi, bu arkadaşlarımızı mutlaka TOB-DER'e kazandırmaktır.

Burada açıklıkla vurgulayalım. Örgütlenme derken, sadece sayı artırmayı kastedmiyoruz. Kuşkusuz nicel büyüme önemli. Ama aynı derecede nitel gelişim de önemli. Faşizmin hızla tırmandığı kitlelerde yulgunluk yaratmaya çalıştığımız günümüz Türkiye'sinde, bütün demokratik kitle örgütlerinin üyelerini belirli bir eğitimden geçirmeleri şarttır. Öncelikle kendi mesleğimizle ilgili konulardan başlayarak, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini de içeren bir eğitim programı hazırlayıp, bunu titizlikle uygulayacağız.

Ankara'da kıyılan, sürülen ve çeşitli baskılara uğrayan bütün öğretmenlerle sıkı bir dayanışma içinde olacağız. Bunu kitle tabanı kazanmak için taktik bir sorun değil, örgütsel bir görev sayıyoruz.

Gene burada belirtelim. Ankara Şubesi olarak en önemli görevlerimizden birisi de demokratik kitle örgütleriyle ve yandaş kuruluşlarla canlı ilişkiler kurmaktır. Bugün buna her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır.

Bir Genel Merkez yanında bir Öğretmen Sorunları Kurulayı yapılmasını düşünmekteyiz. Bu kurulun hazırlanması, ilk komisyon raporlarının öğretmen kamuoyuna iletilmesi ve Kurulayı'nın çalışmalarına Ankara'daki üyelerimiz seferber edilebilir. Yani Genel Merkez'e ortaklaşa böyle bir kuruluşa toplayıp sorunlarımızı derli toplu biçimde saptayarak bu doğrultuda kamuoyu yaratılmasına için çalışmalarla girebiliriz. Önemimiz Genel Merkez'e olanırsa, önümüzdeki yıl yoğun bir çalışmayla bütün Türkiye öğretmenlerinin temsil edileceği bir kurultay toplamak ve sonuçlandırmak düşüncesindeyiz.

TOB-DER Türkiye çapında etkili meslek örgütlerinden biri. Bu çerçevede derneğin etkinliğinin daha da artırılması amacıyla yönelik olarak yapılabilecekler nelerdir?

TOB-DER bugün 600 şubesi ve 100 bini aşkın üyesiyle, bir yandan üyelerinin özlük ve ekonomik sorunlarının çözümü için mücadele ederken, bir yandan da işçi sınıfının yanında, bağımsızlık ve demokrasi için saf tutması gereken demokratik bir kitle örgütüdür. Emperyalist-kapitalist sistem sürdüğü, TOB-DER'in bu ikili görevi devam edecektir.

TOB-DER'in temel eylemlerinden biri hiç kuşkusuz öğretmenlerin ekonomik sorunlarının çözümü için mücadele etmektir. Katsayı artışı, iş riski ve eğitimdeki gibi talepler ancak örgütülü bir mücadele ile alınabilir. Hayat pahalılığının bütün emekçi sınıfla tabakalarla birlikte, öğretmenleri de ezdiği bir dönemde, ekonomik mücadeleyi yüceltmek örgütümüz için vazgeçilmez bir görevdir.

Ayrıca meslekel ve özlüksel bir yığın sorunlarımız vardır. Milli Eğitimdeki bütün yöneticilerin öğretmenler tarafından seçilmesi, disiplin kurulları kaldırılarak yerine bağımsız idari mahkemelerin kurulması tefiş sisteminin çağın gereklerine göre düzenlenmesi ilk aşğzda sayabileceğimiz özlük sorunlarımız arasında gelir.

TOB-DER'in temel görevlerinden biri de eğitimin demokratikleştirilmesi için mücadele etmektir. Eğitimde sosyal eşitliğe, yetenekli halk çocuklarının sonuna kadar okumalarını sağlanması, her türlü eğitim hizmetlerinin sosyalleştirilmesi, ülkenin gereksinimlerine uygun yeni eğitim kurumlarının açılması, üniversitelerin bilimsel ve idari özerkliğini engelleyen tüm faşist uygulamalara son verilmesi ve TRT'nin tarafsızlığı için mücadele, eğitimin demokratikleştirilmesi için verilecek mücadelenin bölümleri olarak görüyoruz.

Ancak bütün bunların çözümü için verilecek mücadelede, kısıtlı demekler yasa karşımıza büyük bir engel olarak çıkmaktadır. Bu yasanın anti-demokratik maddelerinin kaldırılması, FİSE ve benzeri ileri demokratik öğretmen örgütlerine katılmak için mücadelemizi vermemizi öngörmektedir. Bu da yetmez. Demokratikleşme süreci içinde önemli bir adım olan tüm çalışanlar için Grevli-Toplu Sözleşmeli Sendika Hakkı için mücadele gündemindedir. Bu hakkımız er geç onu gasbeden burjuvazinin elinden koparılacaktır.

MC iktidarının öğretmenler üzerindeki sistemi ve yoğun baskıları sizce hangi nedenlere dayanmaktadır? Faşizan girişimler çerçevesinde, öğretmenlere özellikle ve sistematik biçimde baskılar yöneltilmesinin nedeni üzerinde durabilir misiniz?

Türkiye öğretmenlerinin altmış yıllık örgütülü mücadele geleneği var. Öğretmenlerin kurdukları ilk örgüt, Muallimler Cemiyeti'dir. Bu cemiyet Birinci Dünya Savaşı'nın en kanlı günlerinde ortaya çıktı. Bu Türkiye Muallim ve Muallimler Cemiyeti idi. Daha sonra Türkiye Öğretmen Demekleri Milli Federasyonu ve daha sonra da TOS kuruldu. Son olarak da TOB-DER. Bütün bu örgütler kendi dönemlerinin koşullarında gerek ekonomik, gerek meslek ve gerekse demokratik mücadele verdiler. Fakat TOB-DER döneminde olduğu kadar hiç bir dönemde kıyım olmadı. MC döneminde sürülen öğretmenler binlerle, görevine son verilen öğretmenler yüzlerle anılıyor. Sürgün yoluyla pek çok öğretmen silensi dağıldı. Bir çok öğretmen yaralandı, öldürüldü. Lokallerimiz tahrip ettirildi. En önemlisi de ıktı arkadaşlarımız katledildi. Başka birkaç kez vurguladığımız gibi, Faşizm tirmanıyor. Hem de kitle tabanı kazanmaya çalışarak. Bir yandan da devlet kadrolarını eke geçiyor. Bu süreç oldukça hızlı gidiyor.

Faşizmi tezgahlamak isteyenlerin amaçları daha doğrusu hedefleri Türkiye işçi sınıfıdır. Türkiye işçi sınıfı öncülüğünde gelişen bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin kania boğulmasıdır. Ancak şimdilik buna güçleri yetmiyor. Heride de yetimeyecektir. Faşizmi tezgahlayanlar, doğrudan işçi sınıfının mücadelesine güçleri yetmeyince, onu kitlelerden soyutlamak için bütün yandaşlarını, ilericilerini ve demokratları hedef almaktadırlar. İşte, bunlar içinde önemli bir yer tutan ve gerek sınıfsal kökenleri ve gerekse politik bilinçleriyle işçi sınıfına yakın olan Türkiye öğretmenleri, faşizmi tezgahlamak isteyenlerin boy hedefi olmaktadır. Ayrıca yüz bin anti-

emperyalist ve anti-faşist üyesiyle halkımıza bilinc taşıma görevini başarı ile yürüten, demokrasi cephesinde önemli bir yer tutan yurtsever Türkiye öğretmenlerinin böyle kıyım uğramasına normal karşıyoruz. Sınıf mücadelesinin bir uzantısı sayıyoruz. Başka bir deyişle MC'nin öğretmenlere olan baskısını, tüm emekçilere yapılan baskı ve kıyımın bir parçası sayıyoruz.

Toplumumuza karşı sürdürülen girişimler karşısında, örgüt olarak sizce en etkin mücadele yöntemi nedir? Bu konuda, kendi örgütünüz ve diğer demokratik kitle örgütlerine düşen görevler olarak neleri sayabilirsiniz?

Türkiye'deki faşizan baskıların ve anti-demokratik uygulamaların özellikle işçi sınıfını hedef aldığını vurgulamıştık.

Bu girişimlere karşı etkili mücadele verebilmek için, önce TOB-DER ve diğer demokratik kitle örgütlerinin yapısını iyi bilmek gerekmektedir. Bu örgütler siyasi örgütler gibi kapitalizmin ürünüdürler. Amaçları, temsil ettikleri kitlelerin ekonomik - demokratik hak ve çıkarlarını sermaye sınıfına karşı korumak ve geliştirmektir.

Bunun yanında, demokratik kitle örgütleri genel planda yerini, bağımsızlık ve demokrasiden yana koyacaktır. Ancak bunun öncüsü ve örgütleyicisi olmayacaktır.

Siyasi partilere karşı bağımsızlığını koruyacak, ancak işçi sınıfı denetiminde işlerliğini sürdürecektir. İşçi sınıfının denetimine dışına kalan kitle örgütlerinin mücadelesi tümü ile sınırlı ve yanlışlık yapmaya açıktır.

Demokratik kitle örgütlerinin gücü iyi saptanmalı, sosyal mücadeledeki yerleri belirlenmelidir. Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde "eylem için eylem" görüşünden hareket etmeden, eylemlerin yer ve zamanını iyi saptayarak, emekçi yığınlar için işçi kitlelerine düşen görevi eksiksiz yerine getirmelidir.

Bu çerçevede günümüz Türkiye'sinde, şiddetini artıran faşist baskılara karşı mücadelede, işçi sınıfının denetiminde diğer demokratik kitle örgütleriyle bir araya gelebilir, en güçlü ve en etkin direniş örneklere verebiliriz.

Sonuç olarak şunu diyebiliriz: Türkiye'de bugün sermaye sınıfı ve onun siyasi temsilcileri kendi kopyukları kurulları açıkça çığner durumda gelmiştir. Anayasaya göre tarafız olması gereken bazı kurumların işgal altında bulundurulması, Danıştay kararlarının hiçe sayılması, sokaklarda güpegündüz, herkeşin gözü önünde bir sürü cinayetin işlenmesi ve failerinin yakalanmamasını somut örnekler olarak gösterebiliriz. Bütün bu olup bitenler karşısında tüm anti-faşist ve anti-demokratik güçlerin kenetlenmesini, dağınıkluktan kurtulmasını beklemekteyiz.

Bunca kıyım bunca zulüm ve cinayetlere karşı örgütlenme ve örgütülü mücadele tavsamamıştır. Tavsamayacaktır.

DÜZELTME

Dergimizin 52. sayısında yayınladığımız, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran'ın Gaziantep'te yaptığı konuşmanın bir bölümü olan "Ezen ve Ezilen Her Zaman Bir Sosyal Sınıftır" başlıklı yazımın üçüncü kolonunun beşinci satırında başlayan cümle "Burjuvazi, küçük burjuvazi, ara tabakalar öncü vasıflarını yitirmişlerdir"; aynı kolonun sondan sekizinci satırında başlayan cümle ise "Ama hiç bir faşist baskıcı yönetim, halka kendini zorla dayatarak kabul ettirmeye çalışan rejim hiç bir yerde hiç bir zaman uzun süreli ve kalıcı olmamaktadır" şeklinde yer almaktadır.

Düzeltilir, Sayın Boran'dan ve okurlarımızdan özür dileriz.